

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ

4.1 δεξ αντίστοιχη θεωρία

4.2

A) ναι

B) όχι

4.3 δεξ αντίστοιχη θεωρία

4.4 δεξ αντίστοιχη θεωρία

4.5

$A \rightarrow \Lambda$ $B \rightarrow \Sigma$ $\Gamma \rightarrow \Sigma$ $\Delta \rightarrow \Sigma$

4.6

$$\lambda \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx$$

$$\int_{\alpha}^{\beta} f'(x)g(x)dx = [f(x)g(x)]_{\alpha}^{\beta} - \int_{\alpha}^{\beta} f(x)g'(x)dx$$

$$\left(\int_{\alpha}^x f(x) dx \right)' = f(x)$$

$$\left(\int_{\sigma(x)}^{\alpha} f(x) dx \right)' = -f(\sigma(x))\sigma'(x)$$

$$\left(\int_{\alpha}^{\sigma(x)} f(g(x)) dx \right)' = f(g(\sigma(x)))\sigma'(x)$$

4.6 -4,8 θεωρία

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΣΚΗΣΗ 4.9

Οι δοσμένοι τύποι συναρτήσεων φυσικά δεν προδιαθέτουν για υπολογισμό παραγουσών.

Απλοποιούμε λοιπόν με πράξεις τους δοσμένους τύπους και έχουμε :

α. Είναι $f(x) = (x^2 + 3)(x - 1)^2 = (x^2 + 3)(x^2 - 2x + 1) = x^4 - 2x^3 + 4x^2 - 6x + 3$

Οπότε οι παράγουσες της f είναι οι συναρτήσεις , $F(x) = e^x + \eta\mu x + c$, όπου $c \in \mathbb{R}$.

β. Είναι $f(x) = \left(\frac{1}{x^2} + \frac{1}{x^5}\right)e^{\ln(x-1)} = \left(\frac{1}{x^2} + \frac{1}{x^5}\right)(x-1) = \frac{1}{x} - \frac{1}{x^2} + \frac{1}{x^4} - \frac{1}{x^5} = \frac{1}{x} - x^{-2} + x^{-4} + x^{-5}$

Οπότε οι παράγουσες της f στο $(1, +\infty)$ είναι οι συναρτήσεις

$$, F(x) = \ln|x| - \frac{x^{-2+1}}{-2+1} + \frac{x^{-4+1}}{-4+1} + \frac{x^{-5+1}}{-5+1} + c = \ln x - \frac{1}{x} - \frac{1}{3x^3} - \frac{1}{4x^4} + c, \text{ όπου } c \in \mathbb{R} .$$

γ. Είναι $f(x) = (x^3 + 1)(x - 2)^2 + 100^{\log(x-1)} = (x^3 + 1)(x^2 - 4x + 4) + 10^{\log(x-1)^2} \Rightarrow$

$$f(x) = (x^3 + 1)(x^2 - 4x + 4) + (x - 1)^2 = x^5 - 4x^4 + 4x^3 + 2x^2 - 6x + 5$$

Οπότε οι παράγουσες της f στο $(1, +\infty)$ είναι οι συναρτήσεις

$$F(x) = \frac{x^{5+1}}{5+1} - 4 \frac{x^{4+1}}{4+1} + 4 \frac{x^{3+1}}{3+1} + 2 \frac{x^{2+1}}{2+1} - 6 \frac{x^{1+1}}{1+1} + 5x + c \Rightarrow$$

$$F(x) = \frac{1}{6}x^6 - \frac{4}{5}x^5 + x^4 + \frac{2}{3}x^3 - 3x^2 + 5x + c, \text{ όπου } c \in \mathbb{R} .$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.10

α. Μετασχηματίζουμε τον τύπο της συνάρτησης και έχουμε :

$$f(x) = (x + 1)e^x = xe^x + e^x = x(e^x)' + x'e^x = (xe^x)',$$

οπότε οι παράγουσες της f είναι οι συναρτήσεις

$$F(x) = xe^x + c, \text{ όπου } c \in \mathbb{R} .$$

β. Όμοια έχουμε

$$f(x) = x(2\eta\mu x + \chi\sigma\upsilon\nu x) = 2x\eta\mu x + x^2\sigma\upsilon\nu x =$$

$$(x^2)' \eta\mu x + x^2 (\eta\mu x)' = (x^2 \eta\mu x)'$$

οπότε οι παράγουσες της f είναι οι συναρτήσεις

$$F(x) = x^2 \eta \mu x + c, \text{ όπου } c \in \mathbb{R}.$$

γ. Όμοια έχουμε

$$f(x) = \frac{1 - \ln x}{x^2} = \frac{(\ln x)' x - x' \ln x}{x^2} = \left(\frac{\ln x}{x} \right)'$$

οπότε οι παράγουσες της f είναι οι συναρτήσεις

$$F(x) = \frac{\ln x}{x} + c, \text{ όπου } c \in \mathbb{R}.$$

δ. Όμοια έχουμε

$$f(x) = -\frac{1 + e^x}{(x + e^x)^2} = -\frac{(x + e^x)'}{(x + e^x)^2} = \left(\frac{1}{x + e^x} \right)'$$

οπότε οι παράγουσες της f είναι οι συναρτήσεις

$$F(x) = x^2 \eta \mu x + c, \text{ όπου } c \in \mathbb{R}.$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.11

α. έχουμε

$$f(x) = (2x + 3)e^{x^2+3x-1} = (x^2 + 3x - 1)' e^{x^2+3x-1} = (e^{x^2+3x-1})'$$

οπότε οι παράγουσες της f είναι οι συναρτήσεις

$$F(x) = e^{x^2+3x-1} + c, \text{ όπου } c \in \mathbb{R}.$$

β. έχουμε $f(x) = 5^{x^2+\pi} \cdot x = (x^2 + \pi)' 5^{x^2+\pi} = \frac{1}{2} (5^{x^2+\pi})'$

οπότε οι παράγουσες της f είναι οι συναρτήσεις $F(x) = 5^{x^2+\pi} + c, \text{ όπου } c \in \mathbb{R}.$

γ. έχουμε

$$f(x) = e^{x^2+x+1+\ln(2x+1)} = e^{\ln(2x+1)} e^{x^2+x+1} = (2x+1)e^{x^2+x+1} = (x^2+x+1)' e^{x^2+x+1} = (e^{x^2+x+1})'$$

οπότε οι παράγουσες της f είναι οι συναρτήσεις $F(x) = e^{x^2+x+1} + c, \text{ όπου } c \in \mathbb{R}.$

δ. έχουμε

$$f(x) = 10^{x^3+3x+7+\log(x^2+1)} = 10^{\log(x^2+1)} \cdot 10^{x^3+3x+7} = (x^2+1)10^{x^3+3x+7} =$$

$$\frac{1}{3} (x^3 + 3x + 7)' 10^{x^3+3x+7} = \frac{1}{3} (10^{x^3+3x+7})'$$

οπότε οι παράγουσες της f είναι οι συναρτήσεις

$$F(x) = \frac{1}{3} 10^{x^3+3x+7} + c, \text{ όπου } c \in \mathbb{R}.$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.12

α. Κάνουμε σχήμα Horner για το πολυώνυμο του αριθμητή και έχουμε

1	-1	-1	-2	2
↓	2	2	2	
1	1	1	0	

οπότε η συνάρτηση γράφεται

$$f(x) = \frac{(x-2)(x^2+x+1)}{x-2} = x^2+x+1$$

οπότε οι παράγουσες της f είναι οι συναρτήσεις

$$F(x) = \frac{x^{2+1}}{2+1} - \frac{x^2}{2} + x + c = \frac{1}{3} x^3 - \frac{1}{2} x^2 + x + c \stackrel{x>0}{=} \frac{1}{3} x^3 - \frac{1}{2} x^2 + 4x - 4 \ln x - \frac{4}{x} + \frac{2}{x^2} + c$$

β. Κάνουμε σχήμα Horner για το πολυώνυμο του παρονομαστή και έχουμε

1	1	1	-3	1
↓	1	2	3	
1	2	3	0	

οπότε η συνάρτηση γράφεται

$$f(x) = \frac{(x-1)(x+1)}{(x-1)(x^2+2x+3)} = \frac{x+1}{x^2+2x+3} = \frac{1}{2} \cdot \frac{2x+2}{x^2+2x+3} = \frac{1}{2} \cdot \frac{(x^2+2x+3)'}{x^2+2x+3}$$

οπότε οι παράγουσες της f είναι οι συναρτήσεις

$$F(x) = \ln|x^2+2x+3| + c = \ln(x^2+2x+3) + c$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.13

α. Κάνουμε την Ευκλείδεια διαίρεση $(x^2+1):(x^2-3x+2)$

x^2	$+0x$	$+1$	$x^2 - 3x + 2$
$-x^2$	$+3x$	-2	$\Pi(x) = 1$
$\Upsilon(x)$	$+3x$	-1	

οπότε η ρητή συνάρτηση γράφεται

$$f(x) = \frac{x^2 + 1}{x^2 - 3x + 2} = \frac{1 \cdot (x^2 - 3x + 2) + 3x - 1}{x^2 - 3x + 2} = 1 + \frac{3x - 1}{x^2 - 3x + 2} \quad (1)$$

Όμως

$$\frac{3x - 1}{x^2 - 3x + 2} = \frac{3x - 1}{(x - 1)(x - 2)} = \frac{A}{x - 1} + \frac{B}{x - 2} = \frac{A(x - 2) + B(x - 1)}{(x - 1)(x - 2)} \quad (2)$$

Από την (2) προκύπτει $A(x - 2) + B(x - 1) = 3x - 1$

$$\text{Για } x=2 \text{ η (2)} \Leftrightarrow B=5$$

$$\text{Για } x=1 \text{ η (2)} \Leftrightarrow -A=2 \Leftrightarrow A=-2$$

Από τις σχέσεις (1), (2) προκύπτει

$$f(x) = 1 + \frac{3x - 1}{(x - 1)(x - 2)} = 1 + \frac{-2}{x - 1} + \frac{5}{x - 2}$$

οπότε οι παράγουσες της f είναι οι συναρτήσεις

$$F(x) = x - 2\ln|x - 1| + 5\ln|x - 2| + c = x - 2\ln(-x + 1) + 5\ln(-x + 2) + c$$

β. Κάνουμε την Ευκλείδεια διαίρεση $(x^3 + x + 1) : (x^2 + 2x)$

x^3	$+0x^2$	$+x$	$+1$	$x^2 + 2x$
$-x^3$	$-2x^2$	$-2x$		$\Pi(x) = x - 2$
	$-2x^2$	$-1x$	$+1$	
	$+2x^2$	$+4x$		
	$\Upsilon(x)$	$+3x$	$+1$	

οπότε η ρητή συνάρτηση γράφεται

$$f(x) = \frac{x^3 + x + 1}{x^2 + 2x} = \frac{(x^2 + 2x)(x - 2) + 3x + 1}{x^2 + 2x} = x - 2 + \frac{3x + 1}{x^2 + 2x} \quad (1)$$

Όμως

$$\frac{3x + 1}{x^2 + 2x} = \frac{3x + 1}{x(x + 2)} = \frac{A}{x} + \frac{B}{x + 2} = \frac{A(x + 2) + Bx}{x(x + 2)} \quad (2)$$

Από την (2) προκύπτει $A(x + 2) + Bx = 3x + 1$

$$\text{Για } x = -2 \text{ η (2)} \Leftrightarrow -2B = -5 \Leftrightarrow B = \frac{5}{2}$$

$$\text{Για } x = 0 \text{ η (2)} \Leftrightarrow 2A = 1 \Leftrightarrow A = \frac{1}{2}$$

Από τις σχέσεις (1), (2) προκύπτει

$$f(x) = x - 2 + \frac{3x + 1}{x(x + 2)} = x - 2 + \frac{1/2}{x} + \frac{5/2}{x + 2}$$

οπότε οι παράγουσες της f είναι οι συναρτήσεις

$$F(x) = \frac{x^2}{2} - 2x + \frac{1}{2} \ln|x| + \frac{5}{2} \ln|x + 2| + c = \frac{x^2}{2} - 2x + \frac{1}{2} \ln x + \frac{5}{2} \ln(x + 2) + c$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.14

• Η συνάρτηση f είναι συνεχής στο διάστημα $[-\pi, \pi]$ οπότε

• η συνάρτηση $F(x) = \eta\mu x + c_1$ είναι παράγουσα της f στο διάστημα $[-\pi, 0)$.

η συνάρτηση $F(x) = e^x + c_2$ είναι παράγουσα της f στο διάστημα $(0, \pi]$.

• για να είναι τώρα η $F(x)$ παράγουσα της f στο διάστημα $[-\pi, \pi]$, αρκεί να είναι συνεχής στο $x_0 = 0$.

Δηλαδή $\lim_{x \rightarrow 0^-} F(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} F(x) = F(0) \Leftrightarrow 0 + c_1 = 1 + c_2$, οπότε αν θέσουμε $c_2 = c$

παίρνουμε $c_1 = 1 + c$ (1).

Κατά συνέπεια οι παράγουσες της f στο διάστημα $[-\pi, \pi]$ είναι οι συναρτήσεις

$$F(x) = \begin{cases} \eta\mu x + c_1, & x \leq 0 \\ e^x + c_2, & x > 0 \end{cases} \stackrel{(1)}{\Rightarrow} F(x) = \begin{cases} \eta\mu x + 1 + c, & x \leq 0 \\ e^x + c, & x > 0 \end{cases}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.15

a) $f(0) = 2, f(2) = -6$

β) i) Θ Bolzano για την f στο $[0, 2]$ ii) Θ ΜΤ για την f στο $[0, 2]$

ΑΣΚΗΣΗ 4.16

Επειδή $f'(x) = 2x - 3$, έχουμε διαδοχικά:

$$f'(x) = (x^2 - 3x)' \Leftrightarrow f(x) = x^2 - 3x + c, c \in \mathbb{R}$$

Για να διέρχεται η f από το σημείο $A(1,2)$ πρέπει και αρκεί $f(1) = 2$ ή, ισοδύναμα, $1^2 - 3 \cdot 1 + c = 2$, δηλαδή $c = 4$. Επομένως, $f(x) = x^2 - 3x + 4$.

ΑΣΚΗΣΗ 4.17

• Για κάθε $x > 0$ έχουμε :

$$x(f'(x) - f(x)) = f(x) \Rightarrow xf'(x) - xf(x) = f(x) \Rightarrow xf'(x) - x'f(x) = xf(x) \Rightarrow \frac{xf'(x) - x'f(x)}{x^2} = \frac{f(x)}{x} \Rightarrow \left(\frac{f(x)}{x}\right)' = \frac{f(x)}{x} \Rightarrow \frac{f(x)}{x} = ce^x \Rightarrow f(x) = cxe^x \quad (1)$$

Για $x = 1$, η (1) γράφεται $f(1) = ce \Rightarrow e^2 = ce \Rightarrow c = e$, οπότε από σχέση (1) προκύπτει ότι $f(x) = exe^x \Rightarrow f(x) = xe^{x+1} \quad (2)$

• Για $x = 0$ έχουμε (f συνεχής) $f(0) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} (xe^x) = 0 \quad (3)$

Κατά συνέπεια από (2), (3) $\Rightarrow f(x) = \begin{cases} xe^{x+1}, & x > 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$

ΑΣΚΗΣΗ 4.18

$$f(x) = 2 + e^{-\varepsilon\varphi x}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.19

$$f(x) = x^2 + cx$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.20

$$f(x) = \sqrt{2x}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.21

$$f(x) = \frac{e^{2x-1} - 1}{e^{2x-1} + 1}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.22

$$f(x) = \frac{e^x}{x} + 1 \quad \mu\epsilon \quad x > 0$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.23

$$\alpha) f(x) = 3x^2 + 4x \quad \beta) f(x) = 3x - \frac{4}{x} + c$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.24

$$\alpha) \text{Δείξτε ότι } g'(x) = 0 \quad \beta) f(x) = e^{x-1}, x \in \mathbb{R} \quad \beta) G(x) = e \ln(e^x + e) + c$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.25

Για $x > 0$, η δοσμένη σχέση γράφεται

$$(xf(x))' = \frac{(x^2 + x + 1)'}{x^2 + x + 1} \Rightarrow \dots \Rightarrow f(x) = \frac{\ln(x^2 + x + 1)}{x}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.26

i) Έχουμε

$$\begin{aligned} \int_{-1}^0 \frac{1}{x^2 - 4x + 4} dx &= \int_{-1}^0 \frac{1}{(x-2)^2} dx = \int_{-1}^0 (x-2)^{-2} dx = \int_{-1}^0 \left[\frac{(x-2)^{-2+1}}{-2+1} \right]' dx = - \int_{-1}^0 \left(\frac{1}{x-2} \right)' dx = \\ &= - \left[\frac{1}{x-2} \right]_{-1}^0 = - \left\{ \frac{1}{-2} - \frac{1}{-3} \right\} = \frac{1}{2} - \frac{1}{3} = \frac{1}{6} \end{aligned}$$

ii) Έχουμε

$$\begin{aligned} \int_0^1 \frac{4}{x^3 + 3x^2 + 3x + 1} dx &= \int_0^1 \frac{4}{(x+1)^3} dx = 4 \int_0^1 (x+1)^{-3} dx = 4 \int_0^1 \left[\frac{(x+1)^{-3+1}}{-3+1} \right]' dx = \\ &= -2 \int_0^1 \left[\frac{1}{(x+1)^2} \right]' dx = -2 \left[\frac{1}{(x+1)^2} \right]_0^1 = -2 \left\{ \frac{1}{4} - 1 \right\} = -\frac{3}{2} \end{aligned}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.27

i) Έχουμε

$$\int_1^e \frac{\ln x}{x} dx = \int_1^e (\ln x)' \ln x dx = \int_1^e \left(\frac{\ln^2 x}{2} \right)' dx = \left[\frac{\ln^2 x}{2} \right]_1^e = \frac{1}{2} [\ln^2 x]_1^e = \frac{1}{2} \{ \ln^2 e - \ln^2 1 \} = \frac{1}{2}$$

i) Έχουμε

$$\int_1^e \frac{\ln \sqrt{x}}{x} dx = \int_1^e \frac{\ln x^{1/2}}{x} dx = \frac{1}{2} \int_1^e (\ln x)' \ln x dx = \frac{1}{2} \int_1^e \left(\frac{\ln^2 x}{2} \right)' dx = \frac{1}{2} \left[\frac{\ln^2 x}{2} \right]_1^e = \frac{1}{4} [\ln^2 x]_1^e = \frac{1}{4} \{ \ln^2 e - \ln^2 1 \} = \frac{1}{4}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.28

Η δοσμένη σχέση με διαίρεση ($f(x) \neq 0$) γράφεται

$$f'(x) = 2013 f^2(x) \Rightarrow \frac{f'(x)}{f(x)} = 2013 f(x) \text{ ,οπότε}$$

$$\int_{\alpha}^{\beta} \frac{f'(x)}{f(x)} dx = 2013 \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx \Rightarrow \frac{1}{2013} \int_{\alpha}^{\beta} \frac{f'(x)}{f(x)} dx = \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx \Rightarrow$$

$$\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx = \frac{1}{2013} \int_{\alpha}^{\beta} (\ln f(x))' dx$$

$$\Leftrightarrow \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx = \frac{1}{2013} [\ln f(x)]_{\alpha}^{\beta} = \frac{\ln f(\beta) - \ln f(\alpha)}{2013} = \frac{\ln \frac{f(\beta)}{f(\alpha)}}{2013} \stackrel{\text{υπ}}{=} \frac{\ln 2013}{2013}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.29

Έχουμε

$$I = \int_{-2}^0 \frac{x^4 - 2x^2 + 1}{x^2 - 2x + 1} dx = \int_{-2}^0 \frac{(x^2 - 1)^2}{(x - 1)^2} dx = \int_{-2}^0 (x + 1)^2 dx = \int_{-2}^0 \left[\frac{(x + 1)^3}{3} \right]' dx$$

$$= \left[\frac{(x + 1)^3}{3} \right]_{-2}^0 = \frac{1}{3} [(x + 1)^3]_{-2}^0 = \frac{1}{3} (1 + 1) = \frac{2}{3}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.30

Έχουμε

$$I = \int_2^3 \frac{x}{x^4 - 2x^2 + 1} dx = \int_2^3 \frac{x}{(x^2 - 1)^2} dx = \frac{1}{2} \int_2^3 (x^2 - 1)' (x^2 - 1)^{-2} dx = \frac{1}{2} \int_2^3 \left[\frac{(x^2 - 1)^{-2+1}}{-2+1} \right]' dx$$

$$= -\frac{1}{2} \int_2^3 \left[\frac{1}{x^2 - 1} \right]' dx = -\frac{1}{2} \left[\frac{1}{x^2 - 1} \right]_2^3 = -\frac{1}{2} \left(\frac{1}{8} - \frac{1}{3} \right)$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.31

Κάνουμε σχήμα Horner για το πολυώνυμο του παρονομαστή και έχουμε

1	1	1	-3	1
↓	1	2	3	
1	2	3	0	

οπότε η συνάρτηση γράφεται

$$f(x) = \frac{(x-1)(x+1)}{(x-1)(x^2+2x+3)} = \frac{x+1}{x^2+2x+3} = \frac{1}{2} \cdot \frac{2x+2}{x^2+2x+3} = \frac{1}{2} \cdot \frac{(x^2+2x+3)'}{x^2+2x+3}$$

$$\text{Οπότε } I = \frac{1}{2} \cdot \int_0^1 \frac{(x^2+2x+3)'}{x^2+2x+3} dx = \left[\ln|x^2+2x+3| \right]_{-1}^0 = \ln \frac{3}{2}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.32

Από τη σχέση $|\eta\mu x| \leq |x|$ προκύπτει ότι $\eta\mu x \leq x$ για κάθε $x \in \left[0, \frac{\pi}{2}\right]$, οπότε

$$\int_0^{\pi/2} |x - \eta\mu x| dx = \int_0^{\pi/2} (x - \eta\mu x) dx = \left[\frac{x^2}{2} \right]_0^{\pi/2} + [\sigma\upsilon\nu x]_0^{\pi/2} = \frac{\pi^2}{8} - 1$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.33

α) Η συνάρτηση $f(x) = e^x - x - 1$ είναι συνεχής και παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$, οπότε

$$f'(x) = e^x - 1 \quad \mu\epsilon \quad f'(x) = 0 \Leftrightarrow e^x - 1 = 0 \Leftrightarrow e^x = 1 = e^0 \stackrel{1-1}{\Leftrightarrow} x = 0$$

$$\text{Είναι } f'(x) > 0 \Leftrightarrow e^x > 1 \Leftrightarrow x > 0$$

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$f'(x)$	-	0	+
$f(x)$			

Το πρόσημο της f' φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα, από τον οποίο και προκύπτει ότι

- Η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $(-\infty, 0]$ και γνησίως αύξουσα στο $[0, +\infty)$.

• Έχει ολικό ελάχιστο το $f(0) = 0$

β) Είναι $f(x) \geq f(0) \Rightarrow f(x) \geq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

γ) Είναι $\int_{-1}^1 |e^x - x - 1| dx = \int_{-1}^1 (e^x - x - 1) dx = \left[e^x - \frac{x^2}{2} - x \right]_{-1}^1 = \frac{e^2 - e - 2}{e}$

ΑΣΚΗΣΗ 4.34

α) Η συνάρτηση $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο $g(x) = e^x$

είναι κυρτή στο $\mathbb{R}$ διότι $g''(x) = e^x > 0 \forall x \in \mathbb{R}$

Συνεπώς η εφαπτομένη σε οποιοδήποτε σημείο του γραφήματος της βρίσκεται κάτω από το γράφημα της g

Είναι, $g(0) = 1, g'(0) = 1$ αφού $g'(x) = e^x$ και άρα η εφαπτομένη στο σημείο

$A(0,1)$ έχει εξίσωση $y = x + 1$.

Από τα παραπάνω έχουμε $e^x \geq x + 1 \forall x \in \mathbb{R}$ (1)

Ας υποθέσουμε ότι υπάρχει $x_0 \in \mathbb{R}$ τέτοιο ώστε $f(x_0) = 0$

Η αρχική ανισότητα για $x = x_0$ δίνει

$$-x_0 + 2 > e^{1-x_0} \Rightarrow e^{1-x_0} - (1-x_0) < 1 \text{ το οποίο αντίκειται στην (1)}$$

Έτσι, $f(x) \neq 0 \forall x \in \mathbb{R}$ και ως συνεχής διατηρεί σταθερό πρόσημο

Από την αρχική είναι $f(0) + 2 > e \Rightarrow f(0) > e - 2 > 0$

$$\text{άρα } f(x) > 0 \quad \forall x \in \mathbb{R}$$

β) Αφού $f(x) > 0 \quad \forall x \in \mathbb{R}$ θα ισχύει

$$\int_0^1 |f(x)| dx = \int_0^1 f(x) dx \stackrel{\text{υποβ}}{=} 4 \quad (2)$$

Η παράσταση μέσα στο ολοκλήρωμα γράφεται

$$f(x) - e^{1-x} + x^2 - 2x + 5 = (f(x) - x + 2 - e^{1-x}) + (x^2 - x + 3) > 0 \text{ γιατί}$$

• $f(x) - x + 2 - e^{1-x} > 0$ λόγω υπόθεσης

• $x^2 - x + 3 > 0$ γιατί $\Delta = -11 < 0$

κατά συνέπεια

$$\int_0^1 |f(x) - e^{1-x} + x^2 - 2x + 5| dx = \int_0^1 (f(x) - e^{1-x} + x^2 - 2x + 5) dx =$$

$$= \int_0^1 f(x) dx - \int_0^1 e^{1-x} dx + \int_0^1 x^2 dx - \int_0^1 2x dx + 5 \int_0^1 1 dx \stackrel{\text{υποβ}}{=} 4 + [e^{1-x}]_0^1 + \left[\frac{x^3}{3} \right]_0^1 - [x^2]_0^1 + 5[x]_0^1 =$$

$$= 4 + (1 - e) + \left(\frac{1}{3} - 0 \right) - (1 - 0) + 5(1 - 0) = \frac{28}{3} - e$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.25

• Η συνάρτηση $g(x) = \left| \frac{x^4 - 8x}{x - 2} \right| + \left| \frac{x^7 + x^5}{x^5 + x^3} \right|$ είναι φανερά συνεχής στο $\left[\frac{1}{2}, \frac{3}{2} \right]$.

• Έχουμε

$$\rightarrow \left| \frac{x^4 - 8x}{x-2} \right| = \left| \frac{x(x^3 - 8)}{x-2} \right| = \left| \frac{x(x-2)(x^2 - 2x + 4)}{x-2} \right| = |x| |x^2 - 2x + 4|$$

$$= |x| \left[(x-1)^2 + 3 \right] = x \left[(x-1)^2 + 3 \right] = x(x^2 - 2x + 4) = x^3 - 2x^2 + 4x$$

.....(+)

$$\rightarrow \left| \frac{x^7 + x^5}{x^5 + x^3} \right| = \left| \frac{x^5(x^2 + 1)}{x^3(x^2 + 1)} \right| = |x^2| = x^2$$

Άρα η συνάρτηση $g(x)$

$$g(x) = \left| \frac{x^4 - 8x}{x-2} \right| + \left| \frac{x^7 + x^5}{x^5 + x^3} \right| = x^3 - 2x^2 + 4x + x^2 = x^3 - x^2 + 4x$$

• Είναι $\int_{1/2}^{3/2} \left(\left| \frac{x^4 - 8x}{x-2} \right| + \left| \frac{x^7 + x^5}{x^5 + x^3} \right| \right) dx = \int_{1/2}^{3/2} (x^3 - x^2 + 4x) dx = \left[\frac{x^4}{4} - \frac{x^3}{3} + 2x^2 \right]_{1/2}^{3/2} = \dots$

ΑΣΚΗΣΗ 4.36

• Η συνάρτηση $g(x) = |4 - |-x^2 + 2x - 1|| - ||x^2 + 4| + 4x|$ είναι φανερά συνεχής στο R , κατά συνέπεια και στο $[0,1]$.

• Παρατηρούμε ότι

$$\rightarrow -x^2 + 2x - 1 = -(x-1)^2 \leq 0, \text{ οπότε}$$

$$4 - |-x^2 + 2x - 1| = 4 + |-(x-1)^2| = 4 + (x-1)^2 > 0 \text{ και κατά συνέπεια}$$

$$|4 - |-x^2 + 2x - 1|| = |4 + (x-1)^2| = 4 + (x-1)^2 = x^2 - 2x + 5$$

$$\rightarrow x^2 + 4 > 0, \text{ οπότε } ||x^2 + 4| + 4x| = |x^2 + 4x + 4| = |(x+2)^2| = (x+2)^2 = x^2 + 4x + 4.$$

Άρα η συνάρτηση $g(x)$

γράφεται $g(x) = (x^2 - 2x + 5) - (x^2 + 4x + 4) = -6x + 1$

• Είναι $\int_0^2 (|4 - |-x^2 + 2x - 1|| - ||x^2 + 4| + 4x|) dx = \int_0^2 (-6x + 1) dx = [-3x^2 + x]_0^2 = -10$

ΑΣΚΗΣΗ 4.37

α) Κάνουμε την *Ευκλείδια* διαίρεση $(x^2 - x + 2) : (x^2 - 3x + 2)$

$$\begin{array}{r} x^2 - 2x + 2 \\ -x^2 + 3x - 2 \\ \hline x \end{array} \quad \begin{array}{r} x^2 - 3x + 2 \\ \hline 1 \end{array} \quad \text{και έχουμε}$$

$$x^2 - 2x + 2 = 1 \cdot (x^2 - 3x + 2) + x, \text{ οπότε}$$

$$I_1 = \int_{-1}^0 \frac{x^2 - 2x + 2}{x^2 - 3x + 2} dx = \int_{-1}^0 \frac{1 \cdot (x^2 - 3x + 2) + x}{x^2 - 3x + 2} dx = \int_{-1}^0 \left(1 + \frac{x}{x^2 - 3x + 2} \right) dx =$$

$$= \int_{-1}^0 1 dx + \int_{-1}^0 \frac{x}{x^2 - 3x + 2} dx \quad (1). \text{ Όμως}$$

$$\bullet = \int_{-1}^0 1 dx = [x]_{-1}^0 = 1$$

$$\bullet \int_{-1}^0 \frac{x}{x^2 - 3x + 2} dx = \int_{-1}^0 \frac{x}{(x-1)(x-2)} dx = \dots = \int_{-1}^0 \left[-\frac{1}{x-1} + \frac{2}{x-2} \right] dx = \dots = \ln \frac{8}{9}$$

β) Κάνουμε την Ευκλείδεια διαίρεση $(x^2 + 1) : (x^2 - 3x + 2)$

x^2	$+0x$	$+1$	$x^2 - 3x + 2$
$-x^2$	$+3x$	-2	$\Pi(x) = 1$
$\Upsilon(x)$	$+3x$	-1	

οπότε η ρητή συνάρτηση γράφεται

$$f(x) = \frac{x^2 + 1}{x^2 - 3x + 2} = \frac{1 \cdot (x^2 - 3x + 2) + 3x - 1}{x^2 - 3x + 2} = 1 + \frac{3x - 1}{x^2 - 3x + 2} \quad (1)$$

Όμως

$$\frac{3x - 1}{x^2 - 3x + 2} = \frac{3x - 1}{(x-1)(x-2)} = \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x-2} = \frac{A(x-2) + B(x-1)}{(x-1)(x-2)} \quad (2)$$

Από την (2) προκύπτει $A(x-2) + B(x-1) = 3x - 1 \Leftrightarrow (A+B)x + (-2A-B) = 3x - 1$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} A+B=3 \\ -2A-B=-1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} A=-2 \\ B=5 \end{cases}$$

Από τις σχέσεις (1), (2) προκύπτει

$$f(x) = 1 + \frac{3x-1}{(x-1)(x-2)} = 1 + \frac{-2}{x-1} + \frac{5}{x-2}, \text{ οπότε}$$

$$I_2 = \int_{-1}^0 \frac{x^2 + 1}{x^2 - 3x + 2} dx = \int_{-1}^0 \left(1 + \frac{-2}{x-1} + \frac{5}{x-2} \right) dx = \int_{-1}^0 1 dx - 2 \int_{-1}^0 \frac{1}{x-1} dx + 5 \int_{-1}^0 \frac{1}{x-2} dx =$$

$$= [x]_{-1}^0 - 2[\ln|x-1|]_{-1}^0 + 5[\ln|x-2|]_{-1}^0 = \dots$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.38

Έχουμε

$$\begin{aligned}\int_1^e \frac{\ln x}{\sqrt{x}} dx &= \int_1^e \ln x \cdot (2\sqrt{x})' dx \\ &= [2\sqrt{x} \ln x]_1^e - \int_1^e 2\sqrt{x} \cdot \frac{1}{x} dx = [2\sqrt{x} \ln x]_1^e - 2 \int_1^e \frac{1}{\sqrt{x}} dx \\ &= [2\sqrt{x} \ln x]_1^e - 2[2\sqrt{x}]_1^e = 2\sqrt{e^2} \ln e^2 - 2\sqrt{1} \ln 1 - 4(\sqrt{e^2} - \sqrt{1}) \\ &= 2e \cdot 2 \ln e - 0 - 4e + 4 = 4e - 4e + 4 = 4\end{aligned}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.39

Έχουμε

$$\begin{aligned}I &= \int_0^1 f(x) dx = \int_0^1 x f'(x) dx = [x f(x)]_0^1 - \int_0^1 x f''(x) dx = [x f(x)]_0^1 - \int_0^1 \left(\frac{x^2}{2}\right)' f'(x) dx = \\ &= [x f(x)]_0^1 - \left(\left[\frac{x^2}{2} f'(x) \right]_0^1 - \int_0^1 \frac{x^2}{2} f''(x) dx \right) = [x f(x)]_0^1 - \left[\frac{x^2}{2} f'(x) \right]_0^1 + \int_0^1 \frac{x^2}{2} \cdot \frac{6}{x^3+1} dx \quad (1)\end{aligned}$$

Όμως

$$\begin{aligned}\blacktriangleright [x f(x)]_0^1 &= 1f(1) - 0f(0) = 0 \\ \blacktriangleright \left[\frac{x^2}{2} f'(x) \right]_0^1 &= \frac{1^2}{2} f'(1) - \frac{0^2}{2} f'(0) = 0 \\ \blacktriangleright \int_0^1 \frac{x^2}{2} \cdot \frac{6}{x^3+1} dx &= \int_0^1 \frac{3x^2}{x^3+1} dx = \int_0^1 \frac{(x^3+1)'}{x^3+1} dx = [\ln|x^3+1|]_0^1 = \ln 2\end{aligned}$$

Οπότε από την σχέση (1) προκύπτει ότι $I = \ln 2$

ΑΣΚΗΣΗ 4.40

$$\blacktriangleright \text{Είναι } \int_0^\pi t \eta \mu t dt = \dots = \pi, \text{ οπότε}$$

$$\blacktriangleright I = \int_0^{2\pi} \left(\int_0^\pi t \eta \mu t dt \right) \chi_{\text{συν}}(\pi x) dx = \int_0^{2\pi} \pi x \chi_{\text{συν}}(\pi x) dx = \int_0^{2\pi} x (\eta \mu(\pi x))' dx =$$

$$\begin{aligned}
&= [x\eta\mu(\pi x)]_0^{2\pi} - \int_0^{2\pi} x'\eta\mu(\pi x) dx = [x\eta\mu(\pi x)]_0^{2\pi} - \int_0^{2\pi} \eta\mu(\pi x) dx = \\
&= [x\eta\mu(\pi x)]_0^{2\pi} + \frac{1}{\pi} [x\sigma\upsilon\nu(\pi x)]_0^{2\pi} = (2\pi\eta\mu(2\pi^2) - 0\eta\mu 0) + \frac{1}{\pi} (2\pi\sigma\upsilon\nu(2\pi^2) - 0\sigma\upsilon\nu 0) = \\
&= 2\pi\eta\mu(2\pi^2) + 2\sigma\upsilon\nu(2\pi^2)
\end{aligned}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.41

α) Έχουμε ότι

• Το πεδίο ορισμού της $f(x) = \frac{1+\ln x}{x}$ είναι $A_f = (0, +\infty)$

Η f είναι συνεχής και παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ και είναι

$$f'(x) = -\frac{\ln x}{x^2}$$

Βρίσκουμε τις ρίζες και το πρόσημο της $f'(x)$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow -\frac{\ln x}{x^2} = 0 \Leftrightarrow \ln x = 0 \Leftrightarrow x = 1$$

$$\text{Είναι } f'(x) > 0 \Leftrightarrow -\frac{\ln x}{x^2} > 0 \Leftrightarrow -\ln x > 0 \Leftrightarrow \ln x < 0 \Leftrightarrow x < 1$$

x	0	1	$+\infty$
$f'(x)$		+	-
$f(x)$		↗	↘

$$f(1) = 1$$

ΟΜ

Το πρόσημο της f' φαίνεται στον παραπάνω πίνακα, από τον οποίο προκύπτει ότι

η συνάρτηση f :

Είναι γνησίως αύξουσα στο διάστημα $(0, 1]$ και γνησίως φθίνουσα στο $[1, +\infty)$

Έχει τοπικό μέγιστο το $f(1) = 1$, όμως σαν συνεχής στο $x = 1$, θα είναι και ολικό μέγιστο.

$$\text{Είναι } \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1+\ln x}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x} \cdot \ln x = (+\infty)(-\infty) = -\infty$$

Οπότε η f , σαν συνεχής θα έχει Σ.Τ. το διάστημα $(-\infty, 1]$

• Το πεδίο ορισμού της $g(x)$ είναι $A_g = R$

Η g είναι συνεχής και παραγωγίσιμη στο R και είναι

$$g'(x) = (e^{x-3} - x + 2)' = e^{x-3} - 1 \quad \text{μξε} \quad g'(x) = 0 \Leftrightarrow x = 3$$

x	$-\infty$	3	$+\infty$
$g'(x)$		○	
$g(x)$	2	1	

$$g(3) = 0$$

ΟΕ

Το πρόσημο της g' φαίνεται στον παραπάνω πίνακα, από τον οποίο προκύπτει ότι η συνάρτηση g :

Είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(-\infty, 3]$ και γνησίως αύξουσα στο $[3, +\infty)$

Έχει τοπικό ελάχιστο το $g(3) = 0$, όμως σαν συνεχής στο $x = 1$, θα είναι και ολικό ελάχιστο.

$$\text{Είναι} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} g(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} (e^{x-3} - x + 2) = \lim_{x \rightarrow +\infty} x \left(\frac{e^{x-3}}{x} - 1 + \frac{2}{x} \right).$$

$$\text{Όμως} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2}{x} = 0 \quad \text{και} \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^{x-3}}{x} \stackrel{DH}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(e^{x-3})'}{x'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} e^{x-3} = +\infty.$$

Οπότε η g , σαν συνεχής θα έχει Σ.Τ. το διάστημα $[0, +\infty)$.

β) Η παράσταση μέσα στο ολοκλήρωμα γράφεται :

$$\Pi = e^{x-3} - \frac{1 + \ln x}{x} + x^2 - 3x + 4 = (e^{x-3} - x + 2) + \left(1 - \frac{1 + \ln x}{x} \right) + (x^2 - 2x + 1) \Rightarrow$$

$$\Pi = (e^{x-3} - x + 2) + \left(1 - \frac{1 + \ln x}{x} \right) + (x-1)^2 \quad (1)$$

Όμως

$$\bullet e^{x-3} - x + 2 \stackrel{(a)}{\geq} 0$$

$$\bullet \frac{1 + \ln x}{x} \leq 1 \stackrel{(a)}{\Rightarrow} -\frac{1 + \ln x}{x} \geq -1 \stackrel{(-1)}{\Rightarrow} 1 - \frac{1 + \ln x}{x} \geq 0$$

$$\bullet (x-1)^2 \geq 0$$

με πρόσθεση κατά μέλη
(λόγω (1)) παίρνουμε
ότι

Οπότε το ολοκλήρωμα γράφεται

$$I = \int_1^3 x^2 \left| e^{x-3} - \frac{1 + \ln x}{x} + x^2 - 3x + 4 \right| dx = \int_1^3 x^2 \left(e^{x-3} - \frac{1 + \ln x}{x} + x^2 - 3x + 4 \right) dx \Rightarrow$$

$$I = \int_1^3 x^2 e^{x-3} dx - \int_1^3 x \ln x dx + \int_1^3 (x^4 - 3x^3 + 4x^2 - x) dx = \dots$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.42

- θέτουμε $\ln x = u$
- διαφορίζουμε $d(\ln x) = du \Rightarrow (\ln x)' dx = du \Rightarrow \frac{1}{x} dx = du$
- νέα άκρα $u_1 = \ln x|_{x=1} = \ln 1 = 0$ και $u_2 = \ln x|_{x=e} = \ln e = 1$
- έχουμε $I = \int_1^e \frac{\ln x}{x} dx = \int_0^1 u du = \left[\frac{u^2}{2} \right]_0^1 = \frac{1}{2}$

ΑΣΚΗΣΗ 4.43

- θέτουμε $\ln x = u$
  - διαφορίζουμε $d(\ln x) = du \Rightarrow (\ln x)' dx = du \Rightarrow \frac{1}{x} dx = du$
  - νέα άκρα
 $u_1 = \ln x|_{x=e} = \ln e^2 = 2 \ln e = 2$ και $u_2 = \ln x|_{x=e^3} = \ln e^3 = 3 \ln e = 3$
- έχουμε $I = \int_e^{e^3} \frac{1}{x \ln x \ln(\ln x)} dx = \int_2^3 \frac{1}{u \ln u} du$ (1). Συνεχίζουμε με νέα αντικατάσταση και
- θέτουμε $\ln u = t$, οπότε $d(\ln u) = dt \Rightarrow (\ln u)' du = dt \Rightarrow \frac{1}{u} du = dt$ και όμοια έχουμε
- $$(1) \Rightarrow I = \int_2^3 \frac{1}{u \ln u} du = \int_{\ln 2}^{\ln 3} \frac{1}{u \ln u} du = \int_{\ln 2}^{\ln 3} \frac{1}{t} dt = [\ln |t|]_{\ln 2}^{\ln 3} = \ln(\ln 3) - \ln(\ln 2).$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.44

Το ολοκλήρωμα γράφεται $I = \int_0^9 \sqrt{x+x\sqrt{x}} dx = \int_0^9 \sqrt{x(1+\sqrt{x})} dx = \int_0^9 \sqrt{1+\sqrt{x}} \sqrt{x} dx$ (1)

- θέτουμε $\sqrt{1+\sqrt{x}} = u$ οπότε $u^2 = \sqrt{1+\sqrt{x}} \Rightarrow u^2 = 1 + \sqrt{x} \Rightarrow \sqrt{x} = u^2 - 1$ (2)
- διαφορίζουμε τη σχέση (2) και παίρνουμε
 $du^2 = d(1 + \sqrt{x}) \Rightarrow 2udu = (\sqrt{x})' dx \Rightarrow 2udu = \frac{1}{2\sqrt{x}} dx \Rightarrow 2udu = \frac{1}{2(u^2 - 1)} dx$

οπότε $dx = 4u(u^2 - 1) du$

- νέα άκρα

$$u_1 = \sqrt{1 + \sqrt{x}} \Big|_{x=0} = 1 \quad \text{και} \quad u_1 = \sqrt{1 + \sqrt{x}} \Big|_{x=9} = 2$$

από (1) έχουμε

$$I = \int_0^9 \sqrt{1 + \sqrt{x}} \sqrt{x} dx = \int_1^2 u(u^2 - 1)4u(u^2 - 1) du = \int_1^2 4u^2(u^2 - 1)^2 du =$$

$$= \int_1^2 (4u^6 - 8u^4 + 4u^2) du = 4 \int_1^2 u^6 du - 8 \int_1^2 u^4 du + 4 \int_1^2 u^2 du =$$

$$4 \left[\frac{u^7}{7} \right]_1^2 - 8 \left[\frac{u^5}{5} \right]_1^2 + 4 \left[\frac{u^3}{3} \right]_1^2 = \dots = \frac{396}{105}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.45

- Η συνάρτηση f είναι πολυωνυμική και κατά συνέπεια είναι παραγωγίσιμη στο R .

Έχουμε

$$f'(x) = (x^5 + x^3 + x + 1)' = 5x^4 + 3x^2 + 1 > 0.$$

Κατά συνέπεια η f είναι γνησίως αύξουσα στο R , άρα είναι και 1-1, οπότε είναι και ανντιστρέψιμη.

- Είναι

$$\int_1^5 f^{-1}(x) dx = \int_{f(0)}^{f(1)} f^{-1}(x) dx = \int_0^1 xf(x) dx = \int_0^1 x(x^5 + x^3 + x + 1) dx = \int_0^1 (x^6 + x^4 + x^2 + x) dx =$$

$$= \left[\frac{x^7}{7} + \frac{x^5}{5} + \frac{x^3}{3} + \frac{x^2}{2} \right]_0^1 = \left(\frac{1^7}{7} + \frac{1^5}{5} + \frac{1^3}{3} + \frac{1^2}{2} \right) - \left(\frac{0^7}{7} + \frac{0^5}{5} + \frac{0^3}{3} + \frac{0^2}{2} \right) = \dots$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.46

$$\text{Θέτουμε } I = \int_{\alpha}^{\beta} xf(x) dx \stackrel{(\text{υπο.9})}{\Rightarrow} I = \int_{\alpha}^{\beta} xf(\alpha + \beta - x) dx$$

- Κάνουμε αντικατάσταση $\alpha + \beta - x = u \Rightarrow x = \alpha + \beta - u$

- Διαφορίζουμε και είναι

$$d(\alpha + \beta - x) = du \Rightarrow (\alpha + \beta - x)' dx = du \Rightarrow -dx = du \Rightarrow dx = -du$$

- νέα άκρα $u_1 = \alpha + \beta - x|_{x=\alpha} = \beta$ και $u_2 = \alpha + \beta - x|_{x=\beta} = \alpha$

είναι

$$\begin{aligned}
 I &= \int_{\alpha}^{\beta} x f(\alpha + \beta - x) dx = \int_{\beta}^{\alpha} (\alpha + \beta - u) f(u) (-du) = -\int_{\beta}^{\alpha} (\alpha + \beta - u) f(u) du = \int_{\alpha}^{\beta} (\alpha + \beta - u) f(u) du \\
 &= (\alpha + \beta) \int_{\alpha}^{\beta} f(u) du - \int_{\alpha}^{\beta} u f(u) du = (\alpha + \beta) \int_{\alpha}^{\beta} f(u) du - I \Rightarrow 2I = (\alpha + \beta) \int_{\alpha}^{\beta} f(u) du \Rightarrow \\
 &\Rightarrow 2I = (\alpha + \beta) \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx \Rightarrow I = \frac{\alpha + \beta}{2} \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx
 \end{aligned}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.47

- Θέτουμε $\int_1^2 e^{xf(x)-1} dx = c$ (1)
- Η δοσμένη σχέση γράφεται $xf(x) = c \Rightarrow f(x) = \frac{c}{x}$ (2) ($x > 0$)
- Αντικαθιστούμε στην σχέση (1) την τιμή της f
 $\int_1^2 e^{\frac{c}{x}-1} dx = c \Rightarrow \int_1^2 e^{c-1} dx = c \Rightarrow e^{c-1}(2-1) = c \Rightarrow e^{c-1} = c$ (3)
- Θεωρούμε την συνάρτηση $g(x) = e^{x-1} - x$, $x \in \mathbb{R}$
 $g'(x) = e^{x-1} - 1$ **μξ** $g'(x) = 0 \Leftrightarrow x = 1$

x	$-\infty$	1	$+\infty$
$g'(x)$	-	0	+
$g(x)$		ο.ξ. $g(1) = 0$	

κατά τα γνωστά προκύπτει ότι η $x = 1$, είναι μοναδική ρίζα της εξίσωσης.

Οπότε από την σχέση (3) έχουμε

$$e^{c-1} = c \Leftrightarrow c = 1 \text{ και από (2) προκύπτει ότι } f(x) = \frac{c}{x} \Rightarrow f(x) = \frac{1}{x}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.48

Θέτουμε $x = \alpha + \beta - t$ οπότε

$$\int_{\alpha}^{\beta} xf(x)dx = \int_{\beta}^{\alpha} (\alpha + \beta - t) f(\alpha + \beta - t) (-dt) = \int_{\alpha}^{\beta} (\alpha + \beta) f(t) dt - \int_{\alpha}^{\beta} tf(t) dt = \int_{\alpha}^{\beta} (\alpha + \beta) f(x) dx - \int_{\alpha}^{\beta} xf(x) dx$$

$$\text{Άρα } \int_{\alpha}^{\beta} xf(x) dx = \frac{\alpha + \beta}{2} \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx$$

$$\text{Έχουμε } \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx = \int_{\alpha}^{\frac{\alpha+\beta}{2}} f(x) dx + \int_{\frac{\alpha+\beta}{2}}^{\beta} f(x) dx \quad (1)$$

Θέτουμε $x = \alpha + \beta - u$ οπότε

$$\int_{\frac{\alpha+\beta}{2}}^{\beta} f(x) dx = \int_{\frac{\alpha+\beta}{2}}^{\alpha} f(\alpha + \beta - u) (-du) = \int_{\alpha}^{\frac{\alpha+\beta}{2}} f(u) du$$

Η σχέση (1) γράφεται

$$\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx = 2 \int_{\alpha}^{\frac{\alpha+\beta}{2}} f(x) dx \Leftrightarrow \frac{\alpha + \beta}{2} \int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx = (\alpha + \beta) \int_{\alpha}^{\frac{\alpha+\beta}{2}} f(x) dx$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.49

$$(α) \text{ Είναι } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\sqrt{x^2 + 1} + \lambda x}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x \left(\sqrt{1 + \frac{1}{x^2}} + \lambda \right)}{x} = 1 + \lambda \stackrel{\text{υπ}}{=} 1 \Rightarrow \lambda = 0$$

$$(β) \text{ Είναι } I = \int_0^1 \frac{x}{x^2 + 1} dx = \frac{1}{2} \int_0^1 \frac{(x^2 + 1)'}{x^2 + 1} dx = \frac{1}{2} [\ln(x^2 + 1)]_0^1 = \frac{1}{2} \ln 2$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.50

(α) Είναι

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\sqrt{x^2 + 1} + (\alpha - 3)x}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x \left(\sqrt{1 + \frac{1}{x^2}} + \alpha - 3 \right)}{x} = 1 + \alpha - 3 \stackrel{\text{υπ}}{=} 2 \Rightarrow \alpha = 4$$

(β) η ευθεία $\psi = \lambda x + \beta$ είναι πλάγια ασύμπτωτη της συνάρτησης $f(x)$ όταν

$$\ast \quad \lambda = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} \stackrel{\text{υπ}}{=} 2 \text{ και}$$

$$\begin{aligned} \ast \quad \beta &= \lim_{x \rightarrow +\infty} [f(x) - \lambda x] = \lim_{x \rightarrow +\infty} [\sqrt{x^2 + 1} + x - 2x] = \lim_{x \rightarrow +\infty} [\sqrt{x^2 + 1} - x] = \\ &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(\sqrt{x^2 + 1} - x)(\sqrt{x^2 + 1} + x)}{\sqrt{x^2 + 1} + x} = \\ &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{\sqrt{x^2 + 1} + x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} \cdot \frac{1}{\sqrt{1 + \frac{1}{x}} + 1} = 0 \end{aligned}$$

Άρα η ευθεία $\psi=2x$ είναι πλάγια ασύμπτωτη της συνάρτησης $f(x)$ στο $+\infty$

$$\text{(γ) Είναι } I = \int_0^1 \frac{2x}{(f(x)-x)^2} dx = \int_0^1 \frac{2x}{x^2+1} dx = \int_0^1 \frac{(x^2+1)'}{x^2+1} dx = \frac{1}{2} [\ln(x^2+1)]_0^1 = \ln 2$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.51

α) Θέτουμε όπου x το $2004-x$ και από το σύστημα που προκύπτει βρίσκουμε

$$f(x) = 668 - x.$$

$$\beta) \text{ Είναι } g(x) = \frac{668 - x}{\ln x}, \quad x \in (0, 1) \cup (1, +\infty).$$

Επειδή $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{g(x)}{x} = \dots = 0$ και $\lim_{x \rightarrow +\infty} (g(x) - 0 \cdot x) = \dots = -\infty \notin \mathfrak{R}$, η C_f δεν έχει

οριζόντιες ή πλάγιες ασύμπτωτες. Είναι $\lim_{x \rightarrow 0^+} g(x) = 0 \in \mathfrak{R}$ και $\lim_{x \rightarrow 1^+} g(x) = +\infty$,

$\lim_{x \rightarrow 1^-} g(x) = -\infty$ οπότε η C_f έχει κατακόρυφη ασύμπτωτη την ευθεία $x = 1$.

$$\gamma) \text{ Είναι } h(x) = x^2(668 - x) = -x^3 + 668x^2, \quad x \in \mathfrak{R} \text{ και } \int_{\alpha}^{\beta} x h''(x) dx =$$

$$= [x h'(x)]_{\alpha}^{\beta} - \int_{\alpha}^{\beta} (x)' h'(x) dx = \beta h'(\beta) - \alpha h'(\alpha) - [h(x)]_{\alpha}^{\beta} = \beta h'(\beta) - \alpha h'(\alpha) - h(\beta) + h(\alpha).$$

Για να ισχύει η ισότητα $\int_{\alpha}^{\beta} x h''(x) dx = h(\alpha) - h(\beta)$, αρκεί $\beta h'(\beta) - \alpha h'(\alpha) = 0$, για

$$\text{κατάλληλες τιμές των } \alpha, \beta. \text{ Έχουμε } h'(x) = 0 \Leftrightarrow -3x^2 + 1336x = 0 \Leftrightarrow x = 0 \text{ ή } x = \frac{1336}{3}.$$

Επιλέγοντας $\alpha = 0$ και $\beta = \frac{1336}{3}$ παίρνουμε το ζητούμενο.

ΑΣΚΗΣΗ 4.52

• Αν $F_1(x) = \int_0^x \frac{\eta\mu t}{t^2 - 4} dt$, τότε έχουμε

→ Η συνάρτηση $f(t) = \frac{\eta\mu t}{t^2 - 4}$ ορίζεται για κάθε $t \in R$ με

$$t^2 - 4 \neq 0 \Leftrightarrow (t-2)(t+2) \neq 0 \Leftrightarrow t \neq \pm 2$$

Κατά συνέπεια $A_f = (-\infty, -2) \cup (-2, 2) \cup (2, +\infty)$, στο οποίο η f είναι συνεχής.

→ Όμως το $\alpha = 0$ ανήκει στο υποδιάστημα $(-2, 2)$ του A_f , οπότε $A_{F_1} = (-2, 2)$.

• Αν $F_2(x) = \int_0^{x^2-6} \sqrt{9-u^2} du$, τότε έχουμε

→ Η συνάρτηση $f(u) = \sqrt{9-u^2}$ ορίζεται για τα κάθε $u \in R$ με

$$9-u^2 \geq 0 \Leftrightarrow (3-u)(3+u) \geq 0 \Leftrightarrow u \in [-3, 3]$$

Κατά συνέπεια $A_f = [-3, 3]$, στο οποίο η f είναι συνεχής.

→ Η συνάρτηση $g(x) = x^2 - 6$ ορίζεται για κάθε $x \in R$, οπότε $A_g = R$.

→ Όμως το $\alpha = 0$ ανήκει στο $A_f = [-3, 3]$, οπότε απαιτούμε να ισχύει:

$$\begin{cases} x \in A_g \\ g(x) \in [-3, 3] \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \in R \\ x^2 - 6 \in [-3, 3] \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \in R \\ -3 \leq x^2 - 6 \leq 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \in R \\ 3 \leq x^2 \leq 9 \end{cases} \Leftrightarrow \sqrt{3} \leq x \leq 3$$

,

οπότε $A_{F_2} = [\sqrt{3}, 3]$.

• Η συνάρτηση $F(x)$ είναι άθροισμα των συναρτήσεων $F_1(x), F_2(x)$, οπότε

$$A_F = A_{F_1} \cap A_{F_2} = (-2, 2) \cap [\sqrt{3}, 3] = [\sqrt{3}, 2)$$

• Είναι

$$F'(x) = \left(\int_0^x \frac{\eta\mu t}{t^2 - 4} dt \right)' + \left(\int_0^{x^2-6} \sqrt{9-u^2} du \right)' = \frac{\eta\mu x}{x^2 - 4} + \sqrt{9 - (x^2 - 4)^2} (x^2 - 4)' \Rightarrow$$

$$F'(x) = \frac{\eta\mu x}{x^2 - 4} + 2x\sqrt{9 - (x^2 - 4)^2}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.53

Η σχέση (1) για $x \geq 1$, γράφεται ισοδύναμα

$x \int_1^x f(t) dt = f(x) - x \Leftrightarrow \int_1^x f(t) dt = \frac{f(x) - x}{x}$ και αν παραγωγίσουμε και τα δύο μέλη

$$\text{έχουμε } f(t) = \frac{xf'(x) - f(x)}{x^2} \Leftrightarrow xf'(x) = (x^2 + 1)f(x) \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{f(x)} = x^2 + 1$$

Με ολοκλήρωση παίρνουμε : $\int_1^x \frac{f'(t)}{f(t)} dt = \int_1^x \frac{t^2 + 1}{t} dt$ (2)

• Από την (1) για $x = 1$ προκύπτει $0 = f(1) - 1 \Rightarrow f(1) = 1$.

• Από την (2) για κάθε $x \geq 1$ έχουμε

$$\left[\ln f(t) \right]_1^x = \int_1^x \frac{t^2 + 1}{t} dt \Rightarrow \ln f(x) - \ln f(1) = \int_1^x \left(t + \frac{1}{t} \right) dt \Rightarrow \ln f(x) = \frac{1}{2}x^2 + \ln x - \frac{1}{2},$$

οπότε $f(x) = xe^{\frac{x^2-1}{2}}$

ΑΣΚΗΣΗ 4.54

Έχουμε ότι η συνάρτηση $f(x) = \frac{x \cdot e^x}{x^2 + 2x + 1}$ είναι συνεχής στο $(-1, +\infty)$

Οι παράγουσες της f , δίνονται από τον τύπο $F(x) = \int_0^x f(t) dt + c$

Όμως $F(0) = \int_0^0 f(t) dt + c \stackrel{(\text{υποθ})}{=} 2 \Rightarrow c = 2$.

Κατά συνέπεια είναι $F(x) = \int_0^x f(t) dt + 2$ (1). Όμως

$$\int_0^x f(t) dt = \int_0^x \frac{t \cdot e^t}{t^2 + 2t + 1} dt = \int_0^x \frac{te^x + e^t - e^t}{(t+1)^2} dt = \int_0^x \frac{e^t}{t+1} dt - \int_0^x \frac{e^t}{(t+1)^2} dt =$$

$$\int_0^x \frac{1}{t+1} (e^t)' dt - \int_0^x \frac{e^t}{(t+1)^2} dt = \left[\frac{e^t}{t+1} \right]_0^x - \int_0^x e^t \left(\frac{1}{t+1} \right)' dt - \int_0^x \frac{e^t}{(t+1)^2} dt =$$

$$\left[\frac{e^t}{t+1} \right]_0^x + \int_0^x \frac{e^t}{(t+1)^2} dt - \int_0^x \frac{e^t}{(t+1)^2} dt = \left[\frac{e^t}{t+1} \right]_0^x = \frac{e^x}{x+1} - \frac{e^0}{0+1} = \frac{e^x}{x+1} - 1$$

Οπότε από την σχέση (1) προκύπτει

$$F(x) = \int_0^x f(t) dt + 2 = \frac{e^x}{x+1} - 1 + 2 \Rightarrow F(x) = \frac{e^x}{x+1} + 1$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.55

α) Για το πεδίο ορισμού της f πρέπει

$$\begin{cases} x \neq 0 \\ x > 0 \\ \ln x > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x > 0 \\ \ln x > \ln 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x > 0 \\ x > 1 \end{cases} \Leftrightarrow x > 1 \text{ οπότε } A_f = (1, +\infty)$$

β) Φανερά η f είναι συνεχής στο $(1, +\infty)$ και $\alpha = e \in R$, οπότε

$$\text{οι παράγουσες της } f, \text{ δίνονται από τον τύπο } F(x) = \int_e^x f(t) dt + c$$

$$\text{Αλλά } F(e) = \int_e^e f(t) dt + c \stackrel{(\text{υπο}9)}{=} 2 \Rightarrow c = 2, \text{ οπότε } F(x) = \int_e^x f(t) dt + 2 \quad (1)$$

$$\text{Όμως } \int_e^x f(t) dt = \int_e^x \frac{\ln(\ln t)}{t \ln t} dt \quad (2)$$

- θέτουμε $\ln t = u$
- διαφορίζουμε $d(\ln t) = du \Rightarrow (\ln t)' dt = du \Rightarrow \frac{1}{t} dt = du$
- νέα άκρα
 $u_1 = \ln t|_{t=e} = \ln e = 1$ και $u_2 = \ln t|_{t=x} = \ln x$

Οπότε από την σχέση (2) προκύπτει

$$\int_0^x f(t) dt = \int_e^x \frac{\ln(\ln t)}{t \ln t} dt = \int_1^{\ln x} \frac{\ln u}{u} du = \int_1^{\ln x} (\ln u)' \ln u du = \int_1^{\ln x} \left(\frac{1}{2} \ln^2 u \right)' du = \frac{1}{2} [\ln^2 u]_1^{\ln x}$$

και από τη σχέση (1) προκύπτει ότι το σύνολο των παραγουσών είναι

$$F(x) = \int_e^x f(t) dt + 2 = \frac{1}{2} [\ln^2 u]_1^{\ln x} + 2 = \frac{1}{2} \ln^2(\ln x) + 2$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.56

Θέτοντας στη δοθείσα σχέση όπου x το 0, προκύπτει πως $g(0) = g(1)$. Όμως, η g παραγωγίσιμη στο $[0, 1]$ ως πράξεις μεταξύ παραγωγίσιμων. Συνεπώς, από Rolle, υπάρχει $r \in (0, 1)$ ώστε $g'(r) = 0 \Rightarrow \alpha e^{f(r)} = 0$

Επειδή, $e^{f(x)} > 0, \forall x \in R$, ισχύει πως $\alpha = 0$

Άρα, $\forall x \in R : g(x) = g(1)$

Β ΛΥΣΗ

Με την αντικατάσταση $x = 1$ στην δοθείσα έχουμε πως

$$g(1) = g(1) + \alpha \int_0^1 e^{f(t)} dt \Leftrightarrow \alpha \int_0^1 e^{f(t)} dt = 0$$

κι επειδή $e^{f(t)} > 0 \Rightarrow \int_0^1 e^{f(t)} dt > 0$ τότε έχουμε πως $\alpha \cdot 0 = 0 \Leftrightarrow \alpha = 0$

Οπότε βάζοντας $\alpha = 0$ στην δοθείσα έχουμε $g(x) = g(1)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

Συνεπώς η g είναι σταθερή συνάρτηση στο $\mathbb{R}$.

ΑΣΚΗΣΗ 4.57

- θέτουμε $t - x = u \Rightarrow x = t - u$ (με t σταθερά)
- διαφορίζουμε $d(t - x) = du \Rightarrow (t - x)' dx = du \Rightarrow -dx = du \Rightarrow dx = -du$
- νέα άκρα

$$u_1 = t - x|_{x=0} = t \quad \text{και} \quad u_2 = t - x|_{x=t} = 0$$

έχουμε

$$G(t) = \int_0^t \frac{f(x) \cdot f'(t-x)}{[f(x) + f(t-x)]^2} dx = \int_t^0 \frac{f(t-u) \cdot f'(u)}{[f(t-u) + f(u)]^2} (-du) = \int_0^t \frac{f(t-u) \cdot f'(u)}{[f(t-u) + f(u)]^2} du$$

Αυτην και την αρχικη τις προσθετουμε και:

$$\begin{aligned} 2G(t) &= \int_0^t \frac{f(x) \cdot f'(t-x)}{[f(x) + f(t-x)]^2} dx + \int_0^t \frac{f(t-u) \cdot f'(u)}{[f(t-u) + f(u)]^2} du = \int_0^t \frac{f(u) \cdot f'(t-u) + f(t-u) \cdot f'(u)}{[f(t-u) + f(u)]^2} du \\ &= \int_0^t \left(\frac{f(u)}{f(t-u) + f(u)} \right)' du \quad \text{δηλαδή} \end{aligned}$$

$$2G(t) = \left[\frac{f(u)}{f(t-u) + f(u)} \right]_0^t = \frac{f(t)}{f(t-t) + f(t)} - \frac{f(0)}{f(t-0) + f(0)} = \frac{f(t) - f(0)}{f(0) + f(t)} \quad \text{άρα}$$

$$G(t) = \frac{1}{2} \cdot \frac{f(t) - f(0)}{f(0) + f(t)} \quad \text{με } t \in \mathbb{R} \quad (1)$$

- Από την (1) προκύπτει φανερά ότι η $G(t)$ είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ με

$$G'(t) = \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{f(t) - f(0)}{f(0) + f(t)} \right)' = \frac{f'(t)f(0)}{(f(t) + f(0))^2} \quad \text{με } t \in \mathbb{R} \quad (2)$$

- Από την (2) για $x = 0$ προκύπτει

$$G'(0) = \frac{f'(0)f(0)}{(f(0) + f(0))^2} = \frac{f'(0)f(0)}{4f^2(0)} = \frac{f'(0)}{4f(0)}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.58

Θεωρούμε τη βοηθητική συνάρτηση $G(x) = e^{-x} \int_{\alpha}^x f(t) dt$

Έχουμε $G(\alpha) = G(\beta) = 0$

Για τη συνάρτηση G ισχύουν οι προϋποθέσεις του Θ. Rolle στο διάστημα $[\alpha, \beta]$.

Κατά συνέπεια υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (\alpha, \beta)$ ώστε $G'(x_0) = 0$ (1)

Όμως $G'(x) = (e^{-x})' \int_{\alpha}^x f(t) dt + e^{-x} (\int_{\alpha}^x f(t) dt)' = -e^{-x} \int_{\alpha}^x f(t) dt + e^{-x} f(x)$ οπότε

$G'(x_0) = -e^{-x_0} \int_{\alpha}^{x_0} f(t) dt + e^{-x_0} f(x_0)$. Κατά συνέπεια η (1) γράφεται ισοδύναμα

$$-e^{-x_0} \left(\int_{\alpha}^{x_0} f(t) dt - f(x_0) \right) = 0 \Rightarrow f(x_0) = \int_{\alpha}^{x_0} f(t) dt$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.59

α) Για κάθε $t \in \mathbb{R}$ είναι $\frac{t+1}{t^2+1} > \frac{t}{t^2+1}$ οπότε για $x > 0$ έχουμε

$$\int_0^x \frac{t+1}{t^2+1} dt > \int_0^x \frac{t}{t^2+1} dt \Rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} \int_0^x \frac{t+1}{t^2+1} dt > \lim_{x \rightarrow \infty} \int_0^x \frac{t}{t^2+1} dt \quad (1)$$

Όμως

$$\bullet \int_0^x \frac{t}{t^2+1} dt = \frac{1}{2} \int_0^x \frac{(t^2+1)'}{t^2+1} dt = \frac{1}{2} [\ln(t^2+1)]_0^x = \frac{1}{2} \ln(x^2+1)$$

$$\bullet \lim_{x \rightarrow \infty} \int_0^x \frac{t}{t^2+1} dt = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{2} \ln(x^2+1) = +\infty$$

Οπότε από την σχέση (1) προκύπτει ότι $\lim_{x \rightarrow \infty} \int_0^x \frac{t+1}{t^2+1} dt = +\infty$

β) Λόγω του α) ερωτήματος, στο ζητούμενο όριο έχουμε απροσδιοριστία $\frac{+\infty}{+\infty}$, οπότε

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\int_0^x f(t) dt}{x} \stackrel{\frac{+\infty}{+\infty}}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\left(\int_0^x f(t) dt \right)'}{x'} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{1} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x+1}{x^2+1} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x}{x^2} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x} = 0$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.60

Είναι :

$$\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{x}{1 - \sigma\upsilon\nu x} \int_0^x f(t) dt \right) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x \int_0^x f(t) dt}{1 - \sigma\upsilon\nu x} \stackrel{\frac{0}{0}}{DLH} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\left(x \int_0^x f(t) dt \right)'}{(1 - \sigma\upsilon\nu x)'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\int_0^x f(t) dt + x f(x)}{\eta\mu x} =$$

$$\stackrel{\frac{0}{0}}{DLH} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\left(\int_0^x f(t) dt + x f(x) \right)'}{(\eta\mu x)'} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2f(x) + x f'(x)}{\sigma\upsilon\nu x} = 2f(0) + 0 f'(0) = 2f(0).$$

Οπότε λόγω της υπόθεσης είναι $2f(0) = 4 \Rightarrow f(0) = 2$

ΑΣΚΗΣΗ 4.61

Η εξίσωση της ευθείας γράφεται $y = x - 2 \Leftrightarrow g(x) = x - 2$

Οι τετμημένες των σημείων τομής των δύο γραφικών παραστάσεων είναι οι λύσεις της εξίσωσης $f(x) = g(x) \Leftrightarrow 4 - x^2 = x - 2 \Leftrightarrow x^2 + x - 6 = 0 \Leftrightarrow x = -3$

ή $x = 2$

Το διάστημα ολοκλήρωσης είναι το $[-3, 2]$

Η διαφορά $f(x) - g(x) = 4 - x^2 - x + 2 = -x^2 - x + 6$

Πρόσημο της διαφοράς $f(x) - g(x)$

x	$-\infty$	-3	2	$+\infty$		
f(x)		-	0	+	0	-

$$E = \int_{-3}^2 (f(x) - g(x)) dx = \int_{-3}^2 (4 - x^2 - x + 2) dx = \int_{-3}^2 (-x^2 - x + 6) dx =$$

$$= \left[-\frac{x^3}{3} - \frac{x^2}{2} + 6x \right]_{-3}^2 = \left(-\frac{8}{3} - 2 + 12 \right) - \left(\frac{27}{3} - \frac{9}{2} - 18 \right) = \frac{125}{6}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.62

i) $f'(x) = 6x$, $f(1) = 3$ και $f'(1) = 6$

Άρα η εφαπτομένη στο Α είναι : $y - 3 = 6(x - 1) \Leftrightarrow y = 6x - 3$

ii) Αναζητούμε το εμβαδό του μικτογράμμου τριγώνου ΟΒΑ, όπου το Β είναι το σημείο τομής της εφαπτομένης με τον άξονα των x .

Για $y = 0$, η $y = 6x - 3 \Rightarrow x = \frac{1}{2}$, άρα $B\left(\frac{1}{2}, 0\right)$

Φέρνουμε $ΑΓ \perp x'x$, οπότε $\Gamma(1, 0)$

Ζητούμενο εμβαδόν :

$E = (\text{Μικτόγραμμο ΟΓΑ}) - (\text{Τρίγωνο ΒΓΑ})$

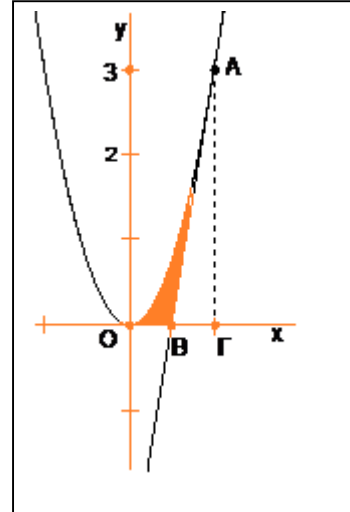
$$= \int_0^1 |f(x)| dx - \int_{\frac{1}{2}}^1 |g(x)| dx$$

$$= \int_0^1 |3x^2| dx - \int_{\frac{1}{2}}^1 |6x - 3| dx$$

$$= \int_0^1 3x^2 dx - \int_{\frac{1}{2}}^1 (6x - 3) dx = [x^3]_0^1 - [3x^2 - 3x]_{\frac{1}{2}}^1$$

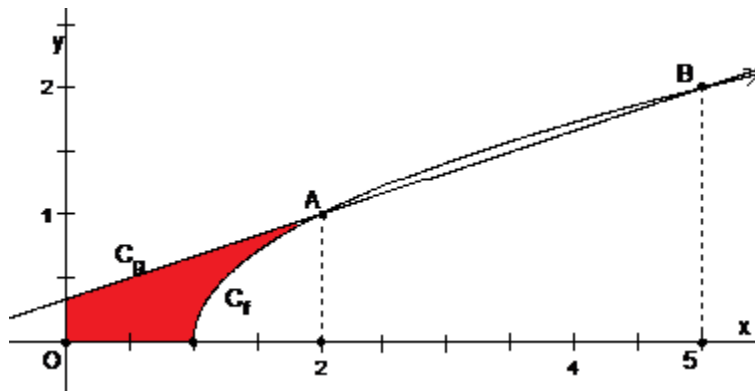
$$= (1 - 0) - \left[3 \cdot 1^2 - 3 \cdot 1 - \left[3 \left(\frac{1}{2} \right)^2 - 3 \cdot \frac{1}{2} \right] \right] = 1 - \left[0 - \left[3 \cdot \frac{1}{4} - 3 \cdot \frac{1}{2} \right] \right] =$$

$$1 + \frac{3}{4} - \frac{3}{2} = 1 - \frac{3}{4} = \frac{1}{4}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.63

Κοινό πεδίο ορισμού είναι το $[1, +\infty)$

Κοινά σημεία των C_f, C_g : $f(x) = g(x) \Leftrightarrow \sqrt{x-1} = \frac{x+1}{3} \Leftrightarrow x-1 = \frac{(x+1)^2}{9}$
 $\Leftrightarrow 9(x-1) = (x+1)^2$
 $\Leftrightarrow 9x-9 = x^2+2x+1 \Leftrightarrow x^2-7x+10=0 \Leftrightarrow x=$
 $2 \text{ ή } x=5$

Πρόσημο της διαφοράς $f(x)-g(x)$: $f(x)-g(x) \geq 0 \Leftrightarrow f(x) \geq g(x)$
 $\sqrt{x-1} \geq \frac{x+1}{3} \Leftrightarrow 3\sqrt{x-1} \geq x+1$
 $9(x-1) \geq (x+1)^2 \Leftrightarrow 9x-9 \geq x^2+2x+1$
 $x^2-7x+10 \leq 0 \Leftrightarrow 2 \leq x \leq 5$

$$E = \int_1^{\frac{5}{2}} |f(x) - g(x)| dx = \int_2^5 (f(x) - g(x)) dx = \int_2^5 \left(\sqrt{x-1} - \frac{x+1}{3} \right) dx =$$

$$\int_2^5 \sqrt{x-1} dx - \int_2^5 \frac{x+1}{3} dx = \int_2^5 (x-1)^{\frac{1}{2}} dx - \frac{1}{3} \int_2^5 (x+1) dx =$$

$$\left[\frac{(x-1)^{\frac{1}{2}+1}}{\frac{1}{2}+1} \right]_2^5 - \frac{1}{3} \left[\frac{x^2}{2} + x \right]_2^5 = \frac{2}{3} \left[(x-1)^{\frac{3}{2}} \right]_2^5 - \frac{1}{3} \left[\frac{x^2}{2} + x \right]_2^5 =$$

$$\frac{2}{3} (4^{\frac{3}{2}} - 1) - \frac{1}{3} \left(\frac{25}{2} + 5 - \frac{4}{2} - 2 \right) = \frac{1}{6}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.64

i) $f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x}} \Rightarrow f'(1) = \frac{1}{2}$

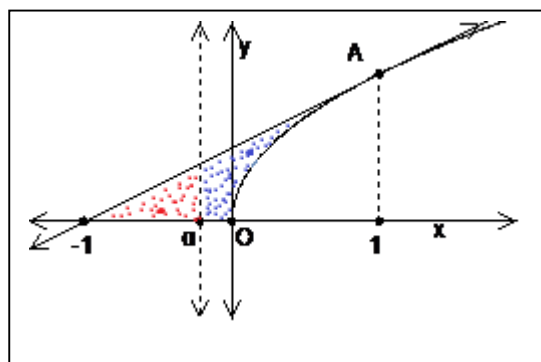
Εξίσωση της εφαπτόμενης στο

$A(1, 1)$:

$$y - f(1) = f'(1)(x - 1)$$

$$y - 1 = \frac{1}{2}(x - 1)$$

$$y = \frac{1}{2}x + \frac{1}{2}$$

Η εφαπτόμενη στο A τέμνει τον άξονα των x στο σημείο με τετμημένη την λύση της εξίσωσης $\frac{1}{2}x + \frac{1}{2} = 0 \Leftrightarrow x = -1$

Το ζητούμενο εμβαδόν χωρίζεται από τον άξονα των y σε δύο μέρη.

$$E = \int_{-1}^0 \left(\frac{1}{2}x + \frac{1}{2}\right) dx + \int_0^1 \left(\frac{1}{2}x + \frac{1}{2} - \sqrt{x}\right) dx =$$

$$\left[\frac{1}{2} \cdot \frac{x^2}{2} + \frac{1}{2}x\right]_{-1}^0 + \left[\frac{1}{2} \cdot \frac{x^2}{2} + \frac{1}{2}x - \frac{2}{3}x^{\frac{3}{2}}\right]_0^1 = -\frac{1}{4} + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{2} - \frac{2}{3} = \frac{1}{3}$$

ii) Εξετάζουμε αν υπάρχει τιμή του α με $-1 \leq \alpha \leq 0$ έτσι ώστε να ισχύει

$$\int_{-1}^{\alpha} \left(\frac{1}{2}x + \frac{1}{2}\right) dx = \frac{E}{2} \Leftrightarrow \left[\frac{1}{2} \cdot \frac{x^2}{2} + \frac{1}{2}x\right]_{-1}^{\alpha} = \frac{1}{6}$$

$$\frac{\alpha^2}{4} + \frac{\alpha}{2} - \frac{1}{4} + \frac{1}{2} = \frac{1}{6}$$

$$3\alpha^2 + 6\alpha + 1 = 0 \Leftrightarrow \alpha = \frac{-3 - \sqrt{6}}{3} \quad \text{ή} \quad \alpha = \frac{-3 + \sqrt{6}}{3}$$

Από αυτές, στο διάστημα $[-1, 0]$ ανήκει η $\alpha = \frac{-3 + \sqrt{6}}{3}$

Άρα η ευθεία $x = \frac{-3 + \sqrt{6}}{3}$ χωρίζει το χωρίο σε δύο ισεμβαδικά τμήματα.

Αναζητώντας ευθεία $x = \alpha$ με $0 \leq \alpha \leq 1$ φθάνουμε σε αδύνατη εξίσωση, άρα δεν υπάρχει τέτοια ευθεία.

ΑΣΚΗΣΗ 4.65

a. $f(x) = 0 \Leftrightarrow -3x^2 + 6x = 0 \Leftrightarrow -3x(x-2) = 0 \Leftrightarrow x = 0 \text{ ή } x = 2$

Δηλαδή οι αριθμοί 0 και 2 είναι οι τετμημένες των σημείων τομής της C_f με τον άξονα των x . Το πρόσημο της f φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

x	$-\infty$	0	2	$+\infty$
f	-	+	-	

Επομένως το ζητούμενο εμβαδό είναι:

$$E(\Omega) = \int_0^2 |f(x)| dx = \int_0^2 f(x) dx = \int_0^2 (-3x^2 + 6x) dx = \left[-x^3 + 3x^2\right]_0^2 = 4 \text{ τ.μ.}$$

β. $f(x) = (6-3\alpha)x \Leftrightarrow -3x^2 + 3\alpha x = 0 \Leftrightarrow x = 0 \text{ ή } x = \alpha$

Δηλαδή οι αριθμοί 0 και α είναι οι τετμημένες των σημείων τομής της C_f με την ευθεία (ϵ). Το πρόσημο της διαφοράς $f(x) - (6-3\alpha)x = -3x^2 + 3\alpha x$ φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

x		0		α	
$-3x^2 + 3\alpha x$		-	+	-	

Επομένως το εμβαδόν του χωρίου Ω_1 που περικλείεται από την C_f και την (ϵ) είναι:

$$\text{να: } E(\Omega_1) = \int_0^\alpha |f(x) - (6-3\alpha)x| dx = \int_0^\alpha (-3x^2 + 3\alpha x) dx = \left[-x^3 + \frac{3\alpha x^2}{2} \right]_0^\alpha = \frac{\alpha^3}{2}$$

Επομένως η (ϵ) χωρίζει το Ω σε δύο ισομβαδικά χωρία αν και μόνο αν ισχύει :

$$E(\Omega_1) = \frac{1}{2}E(\Omega) \Leftrightarrow \frac{\alpha^3}{2} = \frac{1}{2}4 \Leftrightarrow \alpha = \sqrt[3]{4}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.66

α. Παρατηρούμε ότι η f είναι συνεχής στο $[1, \lambda]$ και επίσης $f(x) \geq 0$, για κάθε $x \in [1, \lambda]$.

Επομένως: $E(\lambda) = \int_1^\lambda f(x) dx = \int_1^\lambda 9x^2 \ln x dx = \int_1^\lambda (3x^3)' \ln x dx =$

$$= [3x^3 \ln x]_1^\lambda - \int_1^\lambda 3x^3 \frac{1}{x} dx = 3\lambda^3 \ln \lambda - \int_1^\lambda 3x^2 dx =$$

$$= 3\lambda^3 \ln \lambda - [x^3]_1^\lambda = 3\lambda^3 \ln \lambda - \lambda^3 + 1$$

β. Θεωρούμε τη συνάρτηση: $g(\lambda) = E(\lambda) - 17 = 3\lambda^3 \ln \lambda - \lambda^3 - 16, \lambda \in [1, e]$

Για τη g παρατηρούμε ότι :

• g συνεχής στο $[1, e]$,

• $g(1)g(e) = (-1-16)(3e^3 - e^3 - 16) = -17(2e^3 - 16) < 0$

Άρα σύμφωνα με το θεώρημα Bolzano η g έχει τουλάχιστον μία ρίζα στο $(1, e)$ (1)

Όμως για κάθε $\lambda \in (1, e)$, $g'(\lambda) = 9\lambda^2 \ln \lambda + 3\lambda^3 \frac{1}{\lambda} - 3\lambda^2 = 9\lambda^2 \ln \lambda > 0$

Άρα $g \uparrow (1, e)$ (2). Από τις (1) και (2) συμπεραίνουμε ότι:

υπάρχει μοναδικό $\lambda \in (1, e)$: $g(\lambda) = 0 \Leftrightarrow E(\lambda) - 17 = 0 \Leftrightarrow E(\lambda) = 17$

ΑΣΚΗΣΗ 4.67

α. Για κάθε $x \in (0, \pi)$ είναι $f'(x) = \sigma\upsilon\nu x + 1 > 0$, άρα η f είναι γνησίως αύξουσα στο $[0, \pi]$ (αφού είναι συνεχής στο $[0, \pi]$) και συνεπώς είναι “1-1” δηλαδή αντιστρέψιμη.

β. Επειδή η f είναι γνησίως αύξουσα, έπεται ότι τα σημεία τομής των γραφικών παραστάσεων των f και f^{-1} (αν βέβαια υπάρχουν) θα βρίσκονται επί της ευθείας με εξίσωση $y = x$, ουσιαστικά δηλαδή θα προέρχονται από τη λύση της εξίσωσης $f(x) = x$ στο $[0, \pi]$.

Έτσι λοιπόν: $f(x) = f^{-1}(x) \Leftrightarrow f(x) = x \Leftrightarrow \eta\mu x = 0 \Leftrightarrow x = 0$ ή $x = \pi$

(αφού $x \in [0, \pi]$) και επομένως, λόγω συμμετρίας των διαγραμμάτων των f και f^{-1} , ως προς την ευθεία $y = x$, το ζητούμενο εμβαδό θα είναι:

$$E = 2 \int_0^{\pi} |f(x) - x| dx = 2 \int_0^{\pi} |\eta\mu x| dx = 2 \int_0^{\pi} \eta\mu x dx \quad (\text{αφού για κάθε } x \in [0, \pi], \eta\mu x \geq 0)$$

$$= 2(-\sigma\upsilon\nu\pi + \sigma\upsilon\nu 0) = 4$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.68

Για την f έχουμε ότι είναι συνεχής με θετικές τιμές στο διάστημα $[1, 3]$ κατά συνέπεια για το εμβαδόν E του ζητούμενου χωρίου θα είναι :

$$\begin{aligned} E &= \int_1^3 x^2 e^x dx = \int_1^3 x^2 (e^x)' dx = [x^2 e^x]_1^3 - \int_1^3 (x^2)' e^x dx = 3^2 e^3 - e - \int_1^3 2x e^x dx = \\ &= 9e^3 - e - 2 \int_1^3 x (e^x)' dx = 9e^3 - e - 2[xe^x]_1^3 + 2 \int_1^3 (x)' e^x dx = 9e^3 - e - 6e^3 + 2e + 2 \int_1^3 e^x dx = \\ &= 3e^3 + e + 2[e^x]_1^3 = 3e^3 + e + 2e^3 - 2e = 5e^3 - e. \end{aligned}$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.69

α) Θέτουμε στη δοθείσα όπου x το $x+2006$: $f(x+2006)+f(x+1003)=0$ (1)

Θέτουμε στη δοθείσα όπου x το $x+1003$: $f(x+1003)+f(x)=0$ (2)

Από (1) και (2) : $f(x+2006)=f(x)$.

$$\beta) \int_1^{2005} f(x+2007)dx = \int_1^{2005} f(x+1+2006)dx = \int_1^{2005} f(x+1)dx \stackrel{x+1=u}{=} \int_2^{2006} f(u)du .$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.70

$$\text{Έστω } \phi(x) = \int_{\alpha}^{\beta} f(t)dt - \int_{\alpha}^x g(t)dt + \int_x^{\beta} h(t)dt$$

$$\phi(\alpha) = \int_{\alpha}^{\beta} f(t)dt - \int_{\alpha}^{\alpha} h(t)dt = \int_{\alpha}^{\beta} [f(t) - h(t)]dt < 0$$

$$\phi(\beta) = \int_{\alpha}^{\beta} f(t)dt - \int_{\alpha}^{\beta} g(t)dt = \int_{\alpha}^{\beta} [f(t) - g(t)]dt > 0$$

Άρα από θεώρημα Bolzano υπάρχει τουλάχιστον ένα $\xi \in (\alpha, \beta)$ ώστε

$$\phi(\xi) = 0 \Rightarrow \int_{\alpha}^{\beta} f(t)dt = \int_{\alpha}^{\xi} g(t)dt + \int_{\xi}^{\beta} h(t)dt .$$

Η $\phi'(x) = -g(x) + h(x) > 0$. Επομένως η ϕ είναι γνησίως αύξουσα. Άρα η λύση αυτή είναι μοναδική.

ΑΣΚΗΣΗ 4.71

α) Επειδή η συνάρτηση $h(x) - g(x)$ είναι συνεχής στο $[\alpha, \beta]$ ως διαφορά συνεχών συναρτήσεων και για κάθε $x \in [\alpha, \beta]$ είναι $h(x) > g(x) \Leftrightarrow h(x) - g(x) > 0$ έχουμε :

$$\int_{\alpha}^{\beta} (h(x) - g(x))dx > 0 \Leftrightarrow \int_{\alpha}^{\beta} h(x)dx - \int_{\alpha}^{\beta} g(x)dx > 0 \Leftrightarrow \int_{\alpha}^{\beta} h(x)dx > \int_{\alpha}^{\beta} g(x)dx .$$

β)

i) Παραγωγίζουμε τα δύο μέλη της $f(x) - e^{-f(x)} = x - 1$ και παίρνουμε :

$$f'(x) + f'(x)e^{-f(x)} = 1 \Leftrightarrow f'(x)(1 + e^{-f(x)}) = 1 \Leftrightarrow f'(x) = \frac{1}{1 + e^{-f(x)}} \quad (1), x \in \mathbb{R} .$$

ii) Για κάθε $x > 0$ έχουμε $\frac{x}{2} < f(x) < xf'(x) \stackrel{f(0)=0}{\Leftrightarrow} \frac{x}{2} < f(x) - f(0) < xf'(x) \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{2} < \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} < f'(x) \quad (2) . \text{ Αρκεί λοιπόν να αποδείξουμε την (2) .}$$

Η f είναι συνεχής στο $[0, x]$ και παραγωγίσιμη στο $(0, x)$ αφού είναι παραγωγίσιμη στο $\mathcal{R}$. Σύμφωνα με το θεώρημα μέσης τιμής υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (0, x)$ τέτοιο ώστε $f'(\xi) = \frac{f(x) - f(0)}{x - 0}$. Όμως $0 < \xi < x \Rightarrow$

$f'(0) < f'(\xi) < f'(x)$ (3), αφού από την (1) για κάθε $x \in \mathcal{R}$:

$$f''(x) = \frac{e^{-f(x)} f'(x)}{(1 + e^{-f(x)})^2} > 0 \quad (f'(x) > 0, \text{ από την (1)}), \text{ οπότε η } f' \text{ είναι γνησίως}$$

αύξουσα. Όμως $f'(0) = \frac{1}{1 + e^{-f(0)}} = \frac{1}{1 + e^0} = \frac{1}{2}$. Έτσι από την (3) προκύπτει η (2).

iii) Η f είναι συνεχής στο $[0, 1]$ (ως παραγωγίσιμη στο $\mathcal{R}$) και για κάθε $x \in [0, 1]$

είναι $f(x) \geq 0$ ($f(0) = 0$ και για κάθε $x > 0$ είναι $0 < \frac{x}{2} < f(x)$). Επομένως

$$E = \int_0^1 f(x) dx.$$

Επειδή το συμπέρασμα του ερωτήματος (α) εξακολουθεί να ισχύει και όταν $h(x) \geq g(x)$ για κάθε $x \in [\alpha, \beta]$ με το $=$ να μην ισχύει παντού στο $[\alpha, \beta]$ (η απόδειξη όμοια) θα έχουμε:

$$\frac{x}{2} \leq f(x) \leq xf'(x) \quad (\text{για κάθε } x \in [0, 1] \text{ με το } = \text{ να ισχύει μόνο για } x = 0) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \int_0^1 \frac{x}{2} dx < \int_0^1 f(x) dx < \int_0^1 xf'(x) dx \Rightarrow \left[\frac{x^2}{4} \right]_0^1 < E < [xf(x)]_0^1 - \int_0^1 (x)' f(x) dx \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \left[\frac{x^2}{4} \right]_0^1 < E \\ E < [xf(x)]_0^1 - E \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \frac{1}{4} < E \\ 2E < f(1) \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \frac{1}{4} < E \\ E < \frac{1}{2} f(1) \end{cases}$$

$$\text{Άρα } \frac{1}{4} < E < \frac{1}{2} f(1).$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.72

$$\alpha) \text{ Έχουμε } \int_0^1 \ln^2 f(x) dx + \int_0^1 x^4 dx = 2 \int_0^1 x^2 \ln f(x) dx \Leftrightarrow \int_0^1 [\ln f(x) - x^2]^2 dx = 0$$

$$\Leftrightarrow \ln f(x) - x^2 = 0 \Leftrightarrow f(x) = e^{x^2}, \text{ για κάθε } x \in [0, 1].$$

$$\beta) I = \int_0^1 \frac{f(x)}{f(1-x) + f(x)} dx = \int_0^1 \frac{f(x) + f(1-x) - f(1-x)}{f(1-x) + f(x)} dx =$$

$$= \int_0^1 1 dx - \int_0^1 \frac{f(1-x)}{f(1-x) + f(x)} dx \stackrel{1-x=u}{=} 1 + \int_1^0 \frac{f(u)}{f(u) + f(1-u)} du = 1 - 1.$$

$$\text{Άρα } 2I = 1 \Leftrightarrow I = 0,5$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.73

$$i) \text{ Θεωρώ την συνάρτηση } g(x) = \int_0^x xf(u)du - \int_0^x uf(u)du \quad (1)$$

$$\text{Είναι } g'(x) = \left(x \int_0^x f(u)du \right)' - \left(\int_0^x uf(u)du \right)' = \int_0^x f(u)du + xf(x) - xf(x) = \int_0^x f(u)du > 0$$

$$\text{Άρα η } g \text{ είναι γνησίως αύξουσα. Έχω } x > 0 \stackrel{g'}{\Rightarrow} g(x) > g(0) \Rightarrow g(x) > 0 \quad (2)$$

$$\text{Η (1) λόγω της (2) δίνει } \int_0^x xf(u)du > \int_0^x uf(u)du$$

$$ii) \text{ Έχουμε } h'(x) = \frac{\left(\int_0^x uf(u)du \right)' \left(\int_0^x f(u)du \right) - \left(\int_0^x uf(u)du \right) \left(\int_0^x f(u)du \right)'}{\left(\int_0^x f(u)du \right)^2} =$$

$$\frac{x \left(\int_0^x f(u)du \right) - \left(\int_0^x uf(u)du \right)}{\left(\int_0^x f(u)du \right)^2} = \frac{f(x) \left(\int_0^x xf(u)du - \int_0^x uf(u)du \right)}{\left(\int_0^x f(u)du \right)^2} = \frac{f(x)g(x)}{\left(\int_0^x f(u)du \right)^2} > 0.$$

Άρα η $h(x)$ είναι γνησίως αύξουσα

ΑΣΚΗΣΗ 4.74

α) Η συνάρτηση g είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ ως άθροισμα παραγωγίσιμων

συναρτήσεων διότι η f είναι συνεχής στο $\mathbb{R}$ και η $-3\left|z + \frac{1}{z}\right|(x-1)$ παραγωγίσιμη

ως πολυωνυμική. Άρα $g'(x) = \left(\int_1^{x^3} |z|f(t)dt\right)' - 3\left|z + \frac{1}{z}\right|(x-1)' =$

$$= |z|f(x^3) (x^3)' - 3\left|z + \frac{1}{z}\right| = |z|f(x^3) \cdot 3x^2 - 3\left|z + \frac{1}{z}\right|.$$

β) Παρατηρούμε ότι $g(1) = \int_1^1 |z|f(t)dt - 3\left|z + \frac{1}{z}\right|(1-1) = 0$, άρα για κάθε $x \in \mathbb{R}$

ισχύει $g(x) \geq g(1)$, δηλαδή το $g(1) = 0$ είναι ολικό ελάχιστο της g . Επιπλέον το 1 είναι εσωτερικό σημείο του $\mathbb{R}$ και η g είναι παραγωγίσιμη στο 1, οπότε

σύμφωνα με το θεώρημα του Fermat $g'(1) = 0 \Leftrightarrow |z|f(1^3) \cdot 3 \cdot 1^2 - 3\left|z + \frac{1}{z}\right| = 0 \Leftrightarrow$

$$3|z| - 3\left|z + \frac{1}{z}\right| = 0 \Leftrightarrow |z| = \left|z + \frac{1}{z}\right|.$$

γ) Έχουμε: $|z| = \left|z + \frac{1}{z}\right| \Leftrightarrow |z| = \left|\frac{z^2 + 1}{z}\right| \Leftrightarrow |z| = \frac{|z^2 + 1|}{|z|} \Leftrightarrow |z|^2 = |z^2 + 1| \Leftrightarrow$

$$|z^2| = |z^2 + 1| \stackrel{z^2=w}{\Leftrightarrow} |w| = |w + 1| \Leftrightarrow |w|^2 = |w + 1|^2 \Leftrightarrow w\bar{w} = (w + 1)(\bar{w} + 1) \Leftrightarrow$$

$$w\bar{w} = w\bar{w} + w + \bar{w} + 1 \Leftrightarrow w + \bar{w} = -1 \Leftrightarrow 2\operatorname{Re}(w) = -1 \stackrel{z^2=w}{\Leftrightarrow} \operatorname{Re}(z^2) = -\frac{1}{2}.$$

δ) Αρκεί να δείξουμε ότι $\beta < 0$ διότι τότε εφαρμόζεται το θεώρημα του Bolzano για την f στο $[2, 3]$ (η f είναι συνεχής στο $[2, 3]$ και θα είναι $f(2)f(3) < 0$).

Έχουμε $\operatorname{Re}(z^2) = -\frac{1}{2} < 0$ και $z^2 = (\alpha + \beta i)^2 = \alpha^2 - \beta^2 + 2\alpha\beta i$, άρα $\alpha^2 - \beta^2 < 0 \Leftrightarrow$

$(\alpha - \beta)(\alpha + \beta) < 0 \stackrel{\alpha > \beta}{\Leftrightarrow} \alpha + \beta < 0 \Leftrightarrow \beta < -\alpha$, δηλαδή ο β είναι μικρότερος του αρνητικού $-\alpha$ άρα είναι αρνητικός.

ΑΣΚΗΣΗ 4.75

Ισοδύναμα αρκεί να δείξουμε ότι $2 < \int_0^1 e^{x^2} dx + \int_0^1 e^{1-x^2} dx < 2e$

• Η συνάρτηση $f(x) = e^{x^2}$ έχει παράγωγο $f'(x) = 2xe^{x^2}$ με $x \in [0, 1]$

x	0	1
f'(x)	+	
f(x)	↗	

$f(0) = 1$ $f(1) = e$
min   *max*

και από τον πίνακα

προκύπτει ότι $1 \leq f(x) \leq e$. Όμως η f για τα $x \in [-1, 1]$ παίρνει και άλλες τιμές εκτός των $1, e$ (αφού δεν είναι σταθερή).

Κατά συνέπεια

$$\int_0^1 1 \cdot dx < \int_0^1 f(x) dx < \int_0^1 e \cdot dx \Rightarrow 1 \cdot (1-0) < \int_0^1 e^{x^2} dx < e \cdot (1-0) \Rightarrow 1 < \int_0^1 e^{x^2} dx < e \quad (1)$$

- Η συνάρτηση $g(x) = e^{1-x^2}$ έχει παράγωγο $f'(x) = -2xe^{1-x^2}$ με $x \in [0, 1]$

x	0	1
f'(x)	-	
f(x)	↘	

$f(0) = e$ $f(1) = 1$
max   *min*

και από τον πίνακα

προκύπτει ότι $1 \leq g(x) \leq e$. Όμως η g για τα $x \in [-1, 1]$ παίρνει και άλλες τιμές εκτός των $1, e$ (αφού δεν είναι σταθερή).

Κατά συνέπεια

$$\int_0^1 1 \cdot dx < \int_0^1 g(x) dx < \int_0^1 e \cdot dx \Rightarrow 1 \cdot (1-0) < \int_0^1 e^{1-x^2} dx < e \cdot (1-0) \Rightarrow 1 < \int_0^1 e^{1-x^2} dx < e \quad (2)$$

Προσθέτουμε τις σχέσεις (1), (2) και παίρνουμε $2 < \int_0^1 e^{x^2} dx + \int_0^1 e^{1-x^2} dx < 2e$

ΑΣΚΗΣΗ 4.76

α) Για το ολοκλήρωμα $\int_{f(\alpha)}^{f(\beta)} f^{-1}(x) dx$ θέτουμε $x = f(t)$, $t \in [\alpha, \beta]$, οπότε

$dx = f'(t)dt$. Για $x = f(\alpha)$ παίρνουμε $t = \alpha$, ενώ για $x = f(\beta)$ παίρνουμε

$t = \beta$ (η f είναι 1-1). Το $\int_{f(\alpha)}^{f(\beta)} f^{-1}(x) dx$ είναι καλώς ορισμένο αφού η

f^{-1} είναι συνεχής (f συνεχής $\Rightarrow C_1$ συνεχής γραμμή $\Rightarrow C_{f^{-1}}$ συνεχής

γραμμή, αφού οι $C_f, C_{f^{-1}}$ είναι συμμετρικές ως προς την $y = x \Rightarrow f^{-1}$

συνεχής). Έτσι είναι $\int_{f(\alpha)}^{f(\beta)} f^{-1}(x) dx = \int_{\alpha}^{\beta} tf'(t) dt$. Επομένως:

$$\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx + \int_{f(\alpha)}^{f(\beta)} f^{-1}(x) dx = \int_{\alpha}^{\beta} (f(t) + tf'(t)) dt = [tf(t)]_{\alpha}^{\beta} = \beta f(\beta) - \alpha f(\alpha).$$

β) $f'(x) = e^x + 5x^4 > 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Άρα η f είναι 1-1 και σύμφωνα με

$$\text{το (α) θα είναι: } \int_1^{e+1} f^{-1}(x) dx = \int_{f(0)}^{f(1)} f^{-1}(x) dx = 1 \cdot f(1) - 0 \cdot f(0) - \int_0^1 f(x) dx =$$

$$= e + 1 - \int_0^1 (e^x + x^5) dx = \frac{11}{6}.$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.77

$f'(x) = 1 + e^{-x^2} > 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Άρα η f είναι γνησίως αύξουσα.

$$\text{Έχουμε: } f(x) = f^{-1}(x) \Leftrightarrow f(x) = x \Leftrightarrow$$

$$x + \int_{2006}^x e^{-t^2} dt = x \Leftrightarrow \int_{2006}^x e^{-t^2} dt = 0 \Leftrightarrow x = 2006, \text{ αφού αν } x > 2006$$

ΤΟΤΕ

$$\int_{2006}^x e^{-t^2} dt > 0, \text{ ενώ αν } x < 2006 \text{ τότε } \int_{2006}^x e^{-t^2} dt = - \int_x^{2006} e^{-t^2} dt < 0.$$

ΑΣΚΗΣΗ 4.78

α. Η δοσμένη γράφεται:

$$2f'(x) = e^{x-f(x)}$$

$$2f'(x) = e^x e^{-f(x)}$$

$$2f'(x) e^{f(x)} = e^x$$

$$f'(x) e^{f(x)} = \frac{e^x}{2}$$

$$\left(e^{f(x)} \right)' = \left(\frac{e^x}{2} \right)'$$

$$\text{Άρα } e^{f(x)} = \frac{e^x}{2} + c \text{ όμως } f(0) = 0$$

$$\text{οπότε } e^0 = \frac{e^0}{2} + c \Leftrightarrow c = \frac{1}{2}$$

$$\text{και } e^{f(x)} = \frac{e^x + 1}{2}$$

$$\text{τελικά } f(x) = \ln\left(\frac{1+e^x}{2}\right)$$

$$\beta. \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\int_0^x f(x-t) dt}{\eta\mu x} \quad (1)$$

Για το μετασχηματισμό του $\int_0^x f(x-t) dt$ θέτουμε:

$$u = x - t \quad \begin{array}{l} u_1 = x - t_1 = x - 0 = x \\ u_2 = x - t_2 = x - x = 0 \end{array}$$

$$\text{οπότε } du = -dt$$

$$\text{Άρα } -\int_x^0 f(u) du = \int_0^x f(u) du$$

Οπότε το δοσμένο όριο (1) ισούται:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\int_0^x f(u) du \left(\frac{0}{0}\right)}{\eta\mu x} & \stackrel{L'H}{=} \\ & = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{\sigma\upsilon\nu x} \stackrel{(f \text{ συνεχής})}{=} \frac{f(0)}{\sigma\upsilon\nu 0} = \frac{f(0)}{1} = \ln 1 = 0 \end{aligned}$$

$$\gamma. h(x) = \int_{-x}^{\alpha} t^{2005} f(t) dt + \int_{\alpha}^x t^{2005} f(t) dt$$

$$h'(x) = \left(-\int_{\alpha}^{-x} t^{2005} f(t) dt + \int_{\alpha}^x t^{2005} f(t) dt \right)' \quad \begin{array}{l} h'(x) = -x^{2005} f(-x) + x^{2005} f(x) \\ h'(x) = x^{2005} (f(x) - f(-x)) \end{array}$$

$$h'(x) = x^{2005} \left(\ln \frac{e^x + 1}{2} - \ln \frac{e^{-x} + 1}{2} \right)$$

$$h'(x) = x^{2005} \ln \frac{e^x + 1}{e^{-x} + 1}$$

$$h'(x) = x^{2005} \ln \frac{(e^x + 1)e^x}{1 + e^x}$$

$$h'(x) = x^{2006}$$

$$\text{Επίσης } g(x) = \frac{x^{2007}}{2007} \text{ και } g'(x) = x^{2006}$$

$$\text{Άρα } h'(x) = g'(x)$$

Οπότε από βασικό θεώρημα έχουμε: $h(x) = g(x) + c$

$$\text{Όμως } h(0) = \int_0^0 t^{2005} f(t) dt = 0$$

$$g(0) = 0$$

$$\text{άρα } h(0) = g(0) + c$$

$$0 = 0 + c$$

$$c = 0$$

Τελικά $h(x) = g(x)$.

δ. Α' λύση:

Αρκεί να λυθεί αντί της

$$\int_{-x}^x t^{2005} f(t) dt = \frac{1}{2008}$$

$$\text{ή } \frac{x^{2007}}{2007} = \frac{1}{2008} (h(x) = g(x))$$

Θεωρούμε την $\frac{x^{2007}}{2007} - \frac{1}{2008} \varphi(x) =$ στο $[0, 1]$

- $\varphi(x)$ συνεχής σαν διαφορά συνεχών στο $[0, 1]$

$$\left. \begin{array}{l} \varphi(0) = -\frac{1}{2008} < 0 \\ \varphi(1) = \frac{1}{2007} - \frac{1}{2008} > 0 \end{array} \right\} \varphi(0)\varphi(1) < 0$$

Άρα υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (0, 1)$ $\varphi(\xi) = 0$

$$\frac{\xi^{2007}}{2007} = \frac{1}{2008}$$

Επίσης

$$\varphi'(x) = \left(\frac{x^{2007}}{2007} - \frac{1}{2008} \right)'$$

$$\varphi'(x) = x^{2006} > 0$$

Άρα $\varphi(x)$ γνησίως αύξουσα και η ρίζα ξ είναι μοναδική.

Β' λύση:

Με θεώρημα Bolzano πάμε όταν οι συμβατικές λύσεις για κάποιο λόγο δεν εφαρμόζονται. Εδώ όμως η δοσμένη εξίσωση γράφεται:

$$x^{2004} = \frac{2007}{2008} < 1$$

Όμως ως γνωστό από την άλγεβρα Α' λυκείου (!) έχει μοναδική ρίζα την

$x = \sqrt[2007]{\frac{2007}{2008}}$ η οποία βρίσκεται στο $(0, 1)$ διότι:

$$0 < \frac{2007}{2008} < 1 \Leftrightarrow 0 < \sqrt[2007]{\frac{2007}{2008}} < 1$$